

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา ศูนย์ท่าพระจันทร์ คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

หมวดที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร 25510051100327

ภาษาไทย หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา

ภาษาอังกฤษ Doctor of Philosophy Program in Anthropology

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย ชื่อเต็ม ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (มานุษยวิทยา)

ชื่อย่อ ปร.ด. (มานุษยวิทยา)

ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม Doctor of Philosophy (Anthropology)

ชื่อย่อ Ph.D. (Anthropology)

3. วิชาเอก

ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

4.1 แบบ 2 แบบ 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จะต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 66 หน่วยกิต

4.2 แบบ 2 แบบ 2.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จะต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 78 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ หลักสูตรระดับปริญญาเอก

5.1.1 แบบ 2 แบบ 2.1 ระยะเวลาศึกษา 3 ปีครึ่ง (7 ภาคการศึกษาปกติ) ถึง 6 ปี (12 ภาคการศึกษาปกติ)

5.1.2 แบบ 2 แบบ 2.2 ระยะเวลาศึกษา 4 ปี (8 ภาคการศึกษาปกติ) ถึง 6 ปี (12 ภาคการศึกษาปกติ)

5.2 ภาษาที่ใช้ ภาษาไทย

5.3 การรับเข้าศึกษา รับนักศึกษาไทยเป็นหลัก และนักศึกษาต่างชาติที่ใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบันที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2557 ปรับปรุงจากหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา ฉบับ พ.ศ.2555 กำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558

ได้พิจารณากลับกรองโดยคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 15/2557 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ.2557

ได้พิจารณากลับกรองโดยคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 3/2557 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ.2557

ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากสภามหาวิทยาลัย

ในการประชุมครั้งที่ 11/2557 เมื่อวันที่ 17 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 และ

ในการประชุมครั้งที่ 6/2558 เมื่อวันที่ 22 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2558 และ

ในการประชุมครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 11 เดือน มกราคม พ.ศ. 2559

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรจะมีความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2559

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังจบการศึกษา

ดุษฎีบัณฑิตทางมานุษยวิทยามีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคม วัฒนธรรม ที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาอย่างลุ่มลึก ไม่เพียงสามารถวิเคราะห์ถึงความเชื่อมโยงของปัจจัยต่างๆ อย่างชัดเจนและเป็นระบบ หากยังสามารถศึกษาเปรียบเทียบข้ามวัฒนธรรม สามารถเข้าทำงานทั้งในภาครัฐ องค์กรเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศได้อย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะเป็นในด้านการวิจัย การพัฒนา การเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา การบริหารงานด้านวัฒนธรรม และประกอบอาชีพอิสระด้านให้คำปรึกษา (consultant) ทางสังคมวัฒนธรรม

9. ชื่อ เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	คุณวุฒิการศึกษา/ สถาบัน/ ปีการศึกษาที่จบ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ยุกติ มุกดาวิจิตร	Ph.D. (Anthropology) University of Wisconsin-Medison, U.S.A. (2550) M.A. (Anthropology) University of Wisconsin-Medison, U.S.A. (2543) สส.ม. (มานุษยวิทยา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2538) ศ.บ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2533)
	อาจารย์	สายพิน ศุภทรมงคล	Ph.D. (Anthropology) Harvard University, U.S.A. (2550) สม.ม. (มานุษยวิทยา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2542) ร.บ. (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2526)
	ศาสตราจารย์	เสมอชัย พูลสุวรรณ	Ph.D. (Physical Anthropology) University of Michigan, Ann Arbor, U.S.A. (2534) M.A. (Physical Anthropology) University of Michigan, Ann Arbor, U.S.A. (2530) วท.บ. (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2523)

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

10.1 สถานที่: โครงการบัณฑิตศึกษา คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ตึกอเนกประสงค์ 3 ชั้น 3 และคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา (ตึกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ชั้น 4) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

10. อุปกรณ์การสอน: โครงการบัณฑิตศึกษา คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มีอุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ ห้องอ่านหนังสือที่มีหนังสือ ตำรา วารสาร วิทยานิพนธ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน ห้องปฏิบัติการวิจัย (คอมพิวเตอร์) ไว้ให้บริการแก่นักศึกษาตลอดจนมีโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ เช่น เครื่องขยายเสียง เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายภาพนิ่ง เครื่องฉายวิดีโอทัศน์ และเครื่อง LCD เป็นต้น

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้วิถีชีวิตของประชาชนถูกผลักดันให้มีการแข่งขันสูง รวมทั้งตลาดแรงงานที่มีการแข่งขันสูงไปด้วยส่งผลให้มีผู้ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าระดับปริญญาโทมากขึ้นทุกปี สถาบันการศึกษาต่างๆ จึงเปิดหลักสูตรระดับ

บัณฑิตศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอกเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรโครงการพิเศษ (โครงการเลี้ยงตัวเอง) ที่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนค่อนข้างสูง หรือหลักสูตรโครงการปกติที่มีค่าใช้จ่ายในการเรียนถูก ช่วยลดภาระทางด้านเศรษฐกิจแก่ผู้เรียน เช่นเดียวกับหลักสูตรปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยาที่นี่ที่เป็นหลักสูตรโครงการปกติ เรียนเต็มเวลาในวันเวลาราชการ เน้นการจัดการเรียนการสอนในเชิงวิชาการที่นักศึกษาสามารถศึกษาหาความรู้และใช้ทรัพยากรของคณะ และมหาวิทยาลัยได้อย่างเต็มที่

ในขณะเดียวกัน การขยายตัวในทางเศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาคโดยเฉพาะในอาเซียน และระดับนานาชาติ นำไปสู่การติดต่อเชื่อมโยงระหว่างกันเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ทิศทางและเนื้อหาของการศึกษาในระดับต่างๆของประเทศจำเป็นต้องปรับตามไปด้วย เพื่อขยายฐานความรู้การศึกษา และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในตลาดแรงงานให้กับนักศึกษาทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

ความเจริญก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยีและการสื่อสารได้ทำให้สภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ชับซ้อน และเกิดความขัดแย้งทางสังคมในระดับต่างๆ อย่างกว้างขวาง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ความรู้ทางสังคมศาสตร์ โดยเฉพาะสาขาวิชามานุษยวิทยาทำความเข้าใจวิถีในสังคมไทย ตลอดจนปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดเวลา

ยิ่งไปกว่านั้น ประชาคมอาเซียน ที่ประกอบด้วยกลุ่มผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลายทั้งในทางชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนาและวัฒนธรรม จะกลายเป็นชุมชนขนาดใหญ่ที่ผู้คนสามารถเคลื่อนที่ข้ามแดนได้สะดวกขึ้น ย่อมก่อให้เกิดสถานการณ์ของปฏิสัมพันธ์แบบใหม่ ทั้งในด้านความร่วมมือและความขัดแย้ง จึงถือเป็นภารกิจสำคัญของสถาบันการศึกษาที่จะต้องผลิตทั้งองค์ความรู้และบัณฑิตในระดับต่างๆเพื่อเข้าไปมีส่วนรับมือต่อสถานการณ์ต่างๆข้างต้นอย่างทันทั่วถึง

12. ผลกระทบจาก ข้อ 11.1 และ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

เน้นและสนับสนุนให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องที่ตนเองมีความสนใจอย่างเต็มที่ นักศึกษาทางมานุษยวิทยาจะได้รับการฝึกฝนให้เป็นผู้ที่คิดเป็น สามารถมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ สามารถอธิบายได้อย่างมีเหตุผล สามารถวิพากษ์และเสนอความคิดได้อย่างครอบคลุมและชัดเจน รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสาขาอาชีพต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง โดยการพัฒนาหลักสูตรต้องมีเนื้อหาและทิศทางสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ขยายตัวกว้างขวางขึ้นทั้งในระดับประชาคมอาเซียนและนานาชาติ และเพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจของวงวิชาการทางมานุษยวิทยาในระดับภูมิภาคและนานาชาติ เพื่อ

หมวดที่ 2. ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

มานุษยวิทยาเป็นแขนงหนึ่งของสังคมศาสตร์ ที่ปรารถนาจะทำความเข้าใจมนุษย์ ทั้งในแง่ที่มนุษย์เป็นผลิตผลของระบบสังคมวัฒนธรรมที่เขามีชีวิตอยู่ และในแง่ที่มนุษย์เป็นศูนย์กลางในการสร้างสรรค์ ควบคุม และเปลี่ยนแปลงสภาพชีวิตรอบๆ ตัวของเขา ดังนั้นเนื้อหาของมานุษยวิทยาจึงมีขอบเขตที่กว้างขวางครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับมนุษย์ทั้งทางด้านกายภาพ วิถีชีวิต พฤติกรรม ความคิดความเข้าใจ การให้ความหมาย ตลอดจนอารมณ์ความรู้สึก มานุษยวิทยาเน้นการพิจารณาปัญหาอย่างรอบด้าน แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีวิธีการศึกษาที่เจาะลึกเฉพาะเรื่องเฉพาะกลุ่มในระดับชุมชนและปัจเจกบุคคล มีแนวทางการค้นคว้าข้อเท็จจริงในระดับที่เป็นประสบการณ์ของบุคคล และเชื่อมโยงประสบการณ์นั้นเข้ากับ โครงสร้างหรือระบบที่ใหญ่และกว้างกว่าบุคคล

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา เน้นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี การศึกษาข้ามวัฒนธรรมและการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสเรียนรู้และพัฒนาทางวิชาการอย่างเต็มศักยภาพของแต่ละคน นอกจากนี้ ยังเน้นการทำงานอย่างใกล้ชิดระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในประเด็นศึกษาที่ทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อสร้างบุคลากรทางวิชาการและการวิจัยให้แก่สังคม ผู้จะมีส่วนในการพัฒนาและเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคมและการพัฒนาที่ยั่งยืน

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ระดับโลกและระดับท้องถิ่น ที่ส่งผลกระทบต่ออย่างใหญ่หลวงต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของทุกคนในสังคมไทย การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ จำเป็นต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง และมีองค์ความรู้ที่เข้มแข็งเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นอันจะเป็นพลังในการปรับเปลี่ยนสังคมให้ดำรงอยู่ได้อย่างมีเสถียรภาพ

ด้วยเหตุนี้ สังคมไทยจึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความสามารถทางการวิจัยในระดับสูง เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางสังคมวัฒนธรรม หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา เน้นการฝึกฝน ให้ผู้ศึกษามีความรู้ความชำนาญทางการวิจัยทางมานุษยวิทยา สามารถค้นหาและศึกษาข้อมูลภาคสนามได้ในระดับลึก สามารถใช้การเปรียบเทียบสภาพสังคมและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในประเทศใกล้เคียงในภูมิภาคเดียวกันและในส่วนอื่นๆ ของโลกมาวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนามได้อย่างรอบด้าน และเชื่อมโยงกันอย่างมีระบบ และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

อนึ่ง หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่สามารถเรียนต่อเนื่องจากหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาภาคบัณฑิต ของคณะฯ ในสาขาวิชามานุษยวิทยา

1.2 ความสำคัญ

ในปัจจุบัน ประเทศไทยยังไม่มีการจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิตทางมานุษยวิทยา บุคลากรทางด้านมานุษยวิทยาที่มีการศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิตจึงจบการศึกษามาจากต่างประเทศ ทั้งสิ้น เพื่อการปรับตัวให้เท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงของประเทศ ภูมิภาค และส่วนอื่นๆของโลก ดังกล่าว และเพื่อตอบสนองความต้องการบุคลากรทางมานุษยวิทยาดังกล่าว คณะสังคมวิทยาและ มานุษยวิทยาจึงเล็งเห็นถึงความจำเป็นในการเปิดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา มานุษยวิทยา

1.3 วัตถุประสงค์

1) เพื่อสังเคราะห์ ประเมิน และพัฒนาความรู้ทางมานุษยวิทยาที่เป็นสากล และได้ มาตรฐาน ความรู้นี้ได้จากการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของสังคมวัฒนธรรมในที่ต่างๆ ของโลก ทั้งที่เกี่ยวกับลักษณะของสังคมวัฒนธรรมมนุษย์ในด้านต่างๆ อาทิ ครอบครั้ว ความคิดความเชื่อ ระบบเศรษฐกิจ ระบบสุขภาพ อำนาจ ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ประกอบเข้ากับข้อสังเกตและข้อ ค้นพบจากการทำวิจัยภาคสนามของนักศึกษา เพื่อสร้างข้อเสนอที่ผ่านการไตร่ตรอง วิพากษ์วิจารณ์ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ต่างๆ ทางสังคมวัฒนธรรมร่วมสมัย

2) เพื่อศึกษาและพัฒนาความรู้ความเข้าใจวิถีชีวิตในสังคมไทย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจชีวิต ในมิติต่างๆ ของสังคมไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป และจะมีผลกระทบอย่างลึกซึ้งและกว้างไกล ก่อให้เกิดประเด็นปัญหา และความสนใจใหม่ๆ ตลอดเวลา เพื่อสรรค์สร้างองค์ความรู้ที่จะ สนองตอบความต้องการของสังคม โดยเฉพาะในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา สถาบันวิจัย และหน่วยงานเอกชนที่ดำเนินการด้านงานพัฒนา

3) เพื่อผลิตคุณวุฒิบัณฑิตที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ เนื่องจากนักศึกษาจะได้ ค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องที่แต่ละคนมีความสนใจและได้รับคำปรึกษาแนะนำทั้งในด้านวิชาการ จริยธรรมในการวิจัย จากคณาจารย์และผู้เชี่ยวชาญอย่างใกล้ชิด

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

คาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จครบถ้วนภายในรอบการศึกษา (5 ปี)

การพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
1. แผนการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นการวิจัยเป็นหลัก	1. ส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอน ทำวิจัยและเชื่อมโยงงานวิจัยสู่การเรียนการสอน 2. ให้นักศึกษาทำวิจัยตั้งแต่ การเรียนรายวิชาไปจนถึงการ ทำวิทยานิพนธ์ 3. ส่งเสริมกิจกรรมวิชาการที่	1. จำนวนงานวิจัยของอาจารย์ 2. จำนวนผลงานวิชาการและ วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาที่ ได้รับการนำเสนอ ตีพิมพ์ ใน การ ประ ชุม วิ ชา การ ระดับชาติ ระดับนานาชาติ 3. จำนวนโครงการกิจกรรม

การพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
<p>2. แผนการส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>	<p>เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย เช่น การสัมมนา เสวนา การประชุมทางวิชาการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มพูนทักษะอาจารย์ในการส่งเสริมผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ 2. พัฒนา/ปรับปรุงระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและกิจกรรมให้สะท้อนความเอื้ออาทรและให้ความสำคัญต่อผู้เรียน 3. พัฒนาระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง 4. ส่งเสริมการประเมินผลที่เน้นพัฒนาการของผู้เรียน 	<p>วิชาการที่คณะจัด/พานักศึกษาเข้าร่วมประชุม สัมมนาภายนอกสถาบัน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 2. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและกิจกรรมเสริมหลักสูตรของคณะ 3. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง 4. จำนวนรายวิชาที่ใช้การประเมินผลที่เน้นพัฒนาการของผู้เรียน 5. ผลการประเมินการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ ของคณะ
<p>3. แผนการพัฒนาทักษะการสอน/การประเมินผลของอาจารย์ตามผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาทักษะการสอนของอาจารย์ที่เน้นการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ทักษะ ทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะในการวิเคราะห์และการสื่อสาร 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนโครงการการพัฒนาทักษะการสอนและการประเมินผลของอาจารย์ตามผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน 2. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อทักษะการสอนของอาจารย์ที่มุ่งผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบการศึกษา

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา เป็นหลักสูตรเต็มเวลา ในระบบทวิภาค มีการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษา มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้โดยใช้เวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคปกติ

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มี

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

วัน-เวลาราชการปกติ

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนสิงหาคม-ธันวาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนมกราคม-พฤษภาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต้องเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2553 และมีคุณสมบัติดังนี้

1. สำหรับผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท (แบบ 2 แบบ 2.1)

1.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโททางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา หรือสาขาอื่นๆ ที่เทียบเท่า ทั้งในหรือต่างประเทศ จากสถาบันที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ

1.2 ต้องมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมอย่างต่ำ 3.25 จากระบบ 4.0

2. สำหรับผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (แบบ 2 แบบ 2.2)

2.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา หรือสาขาอื่นๆ ที่เทียบเท่า ทั้งในหรือต่างประเทศ จากสถาบันที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ โดยมีผลการเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.5 จากระบบ 4.0

2.2 ต้องมีผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพ (เช่น งานวิจัย บทความวิชาการที่ได้รับตีพิมพ์ บทความทางวิชาการที่เสนอในที่ประชุมสัมมนาในระดับมหาวิทยาลัยขึ้นไป เป็นต้น) ภายในระยะเวลาไม่เกิน 5 ปีที่ผ่านมา

2.3 สำหรับผู้ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สาขาวิชามานุษยวิทยา ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ข้อ 2.1 และมีหน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต และมีค่าเฉลี่ยสะสมอย่างต่ำ 3.5 จากระบบ 4.0 สามารถสมัครและขออนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาและคณบดีเพื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยาได้

การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

1) ผู้เข้าศึกษาต้องผ่านการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์
2) ผู้เข้าศึกษาต้องส่งผลทดสอบภาษาอังกฤษ TU-GET ไม่น้อยกว่า 550 หรือ TOEFL ไม่น้อยกว่า 79 คะแนน สำหรับ Internet-Based Test (หรือเทียบเท่า) หรือมีผลสอบ IELTS ไม่ต่ำกว่า 6.5 โดยผลสอบต้องไม่เกิน 2 ปี นับจากวันสอบถึงวันสมัคร

3) ในกรณีที่ผลทดสอบภาษาอังกฤษไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด อาจได้รับการพิจารณา รับเข้าศึกษาก่อนได้ โดยมีเงื่อนไขว่าต้องมีผลทดสอบภาษาอังกฤษ TU-GET 500 คะแนนขึ้นไป หรือ TOEFL ไม่น้อยกว่า 61 คะแนน สำหรับ Internet-Based Test (หรือเทียบเท่า) หรือ IELTS ในระดับ 6.0 ขึ้นไป โดยผู้เข้าศึกษาจะต้องผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษให้ได้ผลคะแนนตามเกณฑ์ ข้อ 2 ภายในปีการศึกษาที่หนึ่งของการเรียนตามหลักสูตร มิฉะนั้นนักศึกษาจะต้องพ้นสถานภาพนักศึกษา

4) ผู้เข้าศึกษาจะต้องเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย (research proposal) ที่ผู้สมัครประสงค์จะพัฒนาเป็นวิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต ความยาวประมาณ 5-7 หน้า ข้อเสนอดังกล่าวจะต้องระบุหัวข้อวิจัย ประเด็นวิจัย และวิธีการวิจัยที่นักศึกษาคณะจะพัฒนาต่อไปเป็นวิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต โดยข้อเสนอดังกล่าวต้องสอดคล้องกับประเด็นศึกษาที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาตั้งไว้ในแต่ละปี พร้อมทั้งชี้ให้เห็นว่าโครงการดุษฎีบัณฑิตทางมานุษยวิทยาของคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จะตอบสนองการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการของนักศึกษาได้อย่างไร

5) ผู้เข้าศึกษาจะต้องแสดงจดหมายรับรองคุณสมบัติ (letter of recommendation) จากบุคคลที่สามารถประเมินศักยภาพทางการศึกษาและการวิจัยของผู้สมัครได้ จำนวน 2 ฉบับ

6) กรณีผู้สมัครเข้าศึกษาที่มีคุณสมบัติครบตามข้อ 2.3 ให้ดำเนินการ ดังนี้

6.1 ต้องยื่นเรื่องขอโอนลักษณะวิชาทุกวิชาที่เรียนในหลักสูตรมหาบัณฑิต ให้เป็นลักษณะวิชาในหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตหลักสูตรนี้

6.2 ส่งผลทดสอบภาษาอังกฤษ TU-GET ไม่น้อยกว่า 550 หรือ TOEFL ไม่น้อยกว่า 79 คะแนน สำหรับ Internet-Based Test หรือมีผลสอบ IELTS ไม่ต่ำกว่า 6.5 โดยผลสอบต้องไม่เกิน 2 ปี นับจากวันสอบถึงวันสมัคร ทั้งนี้ไม่สามารถนำผลการเรียนภาษาอังกฤษวิชา TU 005 และ TU 006 มานับเป็นเกณฑ์ผ่านภาษาอังกฤษเพื่อจบการศึกษาในหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตนี้ได้

6.3 กรณีที่ผลทดสอบภาษาอังกฤษไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด อาจได้รับการพิจารณา
รับเข้าศึกษาก่อนได้ โดยมีเงื่อนไขว่าต้องมีผลทดสอบภาษาอังกฤษ TU-GET 500 คะแนนขึ้นไป
หรือ TOEFL ไม่น้อยกว่า 61 คะแนน สำหรับ Internet-Based Test (หรือเทียบเท่า) หรือ IELTS ใน
ระดับ 6.0 ขึ้นไป โดยผู้เข้าศึกษาจะต้องผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษให้ได้ผลคะแนนตามเกณฑ์ ข้อ
6.1 ภายในปีการศึกษาที่หนึ่งของการเรียนตามหลักสูตร มิฉะนั้นนักศึกษาจะต้องพ้นสถานภาพ
นักศึกษา

6.4 ต้องผ่านการสอบสัมภาษณ์

7) เงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นไปตามประกาศรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ/หรือคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

- 1) บางรายขาดทุนการศึกษา
- 2) คะแนนภาษาอังกฤษในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาได้ไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของ
มหาวิทยาลัย

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

- 1) ประสานงานหรือจัดหาทุนจากแหล่งทุนทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยให้นักศึกษา
- 2) ให้ผู้สมัครที่ผลทดสอบภาษาอังกฤษได้ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ได้รับการพิจารณา
รับเข้าศึกษาก่อนได้ โดยมีเงื่อนไขว่าต้องมีผลทดสอบภาษาอังกฤษขั้นต่ำตามที่คณะระบุ (ข้อ 3 ของ
การคัดเลือกเข้าศึกษา) แล้วจะต้องผ่านการทดสอบภาษาอังกฤษใหม่เพื่อให้ได้ผลคะแนนตามเกณฑ์
(ข้อ 2 ของการคัดเลือกเข้าศึกษา) ภายในปีการศึกษาที่หนึ่งของการเรียนตามหลักสูตร มิฉะนั้น
จะต้องพ้นสภาพนักศึกษา นอกจากนี้ ยังสนับสนุนให้นักศึกษาฝึกฝนภาษาอังกฤษโดยเน้นการอ่าน
ตำราที่เป็นภาษาอังกฤษทุกรายวิชา

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

รับปีละ 5 คน และคาดว่าจะมีผู้สำเร็จการศึกษาปีละ 5 คน

นักศึกษา	ปีการศึกษา				
	2558	2559	2560	2561	2562
ชั้นปีที่ 1	5	5	5	5	5
ชั้นปีที่ 2	-	5	5	5	5
ชั้นปีที่ 3	-	-	5	5	5
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	5	5
รวม	5	10	15	20	20
จำนวนบัณฑิตที่คาดว่าจะจบ	-	-	-	5	5

2.6 งบประมาณตามแผน (ปีงบประมาณ 2557)

การบริหารจัดการหลักสูตรนี้เป็นการบริการจัดการหลักสูตรโครงการปกติ ซึ่งงบประมาณ
ปรัชญาคุุณบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาได้รับงบประมาณจาก
2 แหล่ง คือ งบประมาณแผ่นดิน และงบประมาณรายได้หน่วยงาน (งบพิเศษ) ดังนี้

หมวดเงิน	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	หมายเหตุ
ก.งบดำเนินการ					วิธีการคำนวณ ค่าใช้จ่ายทั้งหมด x จำนวน <u>นักศึกษา</u> จำนวนนักศึกษาทั้งหมด ของคณะฯ ปีที่ 1 = 23.05 ล้านบาท*15 คน/140 คน ปีที่ 2 = 23.05 ล้านบาท*30 คน/263 คน ปีที่ 3 = 23.05 ล้านบาท*40 คน/378 คน ปีที่ 4 = 23.05 ล้านบาท*50 คน/485 คน
1. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	681,982.14	580,851.71	656,723.54	590,582.47	
2. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	18,257.14	15,549.81	17,580.95	15,810.31	
3. ทุนการศึกษา	-	-	-	-	
4.รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย (ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาที่ได้ มาตรฐาน) (รวม ก)	123,250.00	104,973.38	118,685.19	106,731.96	
ข.งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์	-	-	-	-	
รวมทั้งสิ้น (ก+ข)	823,489.29	701,374.90	792,989.68	713,124.74	
จำนวนนักศึกษา (คน)	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	
ป.เอก – มานุษยวิทยา	5	8	13	15	
ค่าใช้จ่ายต่อนักศึกษา / ปี	164,697.86	87,671.86	60,999.21	47,541.65	
รวมค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร 4 ปี	360,910.58 บาท				
เฉลี่ยค่าใช้จ่ายต่อปี	90,227.65 บาท				

ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักศึกษา (ที่ มธ. คิดเหมาจ่าย) ภาคละ 19,800 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่าย
ประมาณปีละ 40,000 บาท
ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร (4 ปี – 6 ปี) ต่อหัวของนักศึกษา คือ 160,000 - 180,000 บาท
ดังนั้น รัฐบาลและมหาวิทยาลัยอุดหนุนค่าใช้จ่ายของนักศึกษาต่อหัว ต่อปี ประมาณ
50,277.65 บาท

2.7 ระบบการศึกษา

✓ จัดการศึกษาแบบชั้นเรียน

- แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
- แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
- อื่น ๆ (ระบุ)

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

1. เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 12.15 และข้อ 19

2. นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาวิชามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2557 ที่ได้รับอนุมัติให้ศึกษาต่อในหลักสูตรนี้ สามารถขอโอนลักษณะวิชาทุกวิชาที่เรียนในหลักสูตรมหบัณฑิต ยกเว้นการค้นคว้าอิสระหรือวิทยานิพนธ์ ให้เป็นลักษณะวิชาในหลักสูตรดุสิตบัณฑิตหลักสูตรนี้ได้ ทั้งนี้ต้องเป็นลักษณะวิชาที่ได้ค่าระดับไม่ต่ำกว่า B โดยวิชาที่ได้รับการโอนจะได้รับการบันทึกค่าระดับเดิมและให้นำหน่วยกิตมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสม

3. นักศึกษาหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาวิชามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก่อนฉบับปรับปรุง พ.ศ.2557 อาจขอเทียบลักษณะวิชาที่เคยเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา มาเป็นลักษณะวิชาในหลักสูตรดุสิตบัณฑิตหลักสูตรนี้ได้ โดยเป็นรายวิชาที่เรียนมาแล้วไม่เกิน 5 ปีการศึกษา นับจากปีการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นและเทียบได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต ทั้งนี้ต้องได้ค่าระดับไม่ต่ำกว่า B หรือเทียบเท่า โดยวิชาที่ได้รับการเทียบจะได้รับการบันทึกอักษร ACC (Accreditation) และไม่ให้นำหน่วยกิตมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสม

นักศึกษาที่ มิได้ ศึกษาในหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาวิชามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อาจขอเทียบลักษณะวิชาที่เคยเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา มาเป็นลักษณะวิชาในหลักสูตรดุสิตบัณฑิตหลักสูตรนี้ได้ โดยเป็นรายวิชาที่เรียนมาแล้วไม่เกิน 5 ปีการศึกษา นับจากปีการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นและเทียบได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต ทั้งนี้ต้องได้ค่าระดับไม่ต่ำกว่า B หรือเทียบเท่า โดยวิชาที่ได้รับการเทียบจะได้รับการบันทึกอักษร ACC (Accreditation) และไม่ให้นำหน่วยกิตมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสม

3. โครงสร้างหลักสูตร

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรและระยะเวลาศึกษา

จำนวนหน่วยกิตกิตตรวมตลอดหลักสูตร

1. แบบ 2 แบบ 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จะต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 66 หน่วยกิต

2. แบบ 2 แบบ 2.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จะต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 78 หน่วยกิต

เงื่อนไขการโอนข้ามหลักสูตร (จากหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตไปหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต)

นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา แบบ 2 แบบ 2.1 (ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโททางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาหรือสาขาอื่นๆ ที่เทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยอื่น) ที่ประสงค์จะโอนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยาจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาและคณบดี ทั้งนี้สามารถโอนลักษณะวิชาทุกวิชาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ยกเว้นวิทยานิพนธ์ เป็นลักษณะวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาบัณฑิต และจะต้องศึกษาให้สำเร็จตามโครงสร้างหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาบัณฑิต ภายใน 8 ภาคการศึกษา ปกติ นับตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา ในครั้งแรก

ระยะเวลาศึกษา เป็นหลักสูตรแบบศึกษาเต็มเวลาโดย

1. นักศึกษาแผนการศึกษาแบบ 2 แบบ 2.1 ต้องใช้ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างน้อย 7 ภาคการศึกษาปกติ (3 ปีครึ่ง) และอย่างมากไม่เกิน 12 ภาคการศึกษาปกติ (6 ปี)

2. นักศึกษาแผนการศึกษา แบบ 2 แบบ 2.2 ต้องใช้ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างน้อย 8 ภาคการศึกษาปกติ (4 ปี) และอย่างมากไม่เกิน 12 ภาคการศึกษาปกติ (6 ปี)

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร แบ่งการศึกษาเป็น 2 แบบ คือ

1) แผนการศึกษา แบบ 2 แบบ 2.1 คือ เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ วิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม

วิชาบังคับ	21	หน่วยกิต
วิชาเลือกไม่น้อยกว่า	9	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	36	หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตรวม	66	หน่วยกิต

2) แผนการศึกษา แบบ 2 แบบ 2.2 คือ เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ วิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม

วิชาบังคับ	21	หน่วยกิต
วิชาเลือกไม่น้อยกว่า	9	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	48	หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตรวม	78	หน่วยกิต

ทั้งนี้ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาของคณะฯ สามารถพิจารณาให้ นักศึกษาศึกษารายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาเพิ่มเติม (จดทะเบียน Audit) ในรายวิชาที่จำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์ โดยรายวิชาดังกล่าวจะไม่นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสม และไม่นำมาคำนวณจำนวนหน่วยกิตสะสม

ลักษณะของหลักสูตร ทางด้านเนื้อหา องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1. ความรู้พื้นฐานทางมานุษยวิทยา โดยเฉพาะทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎีและวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา
2. ความรู้เฉพาะด้านทางมานุษยวิทยา ตามความเชี่ยวชาญของผู้สอนและความสนใจของนักศึกษา
3. ความรู้และความชำนาญในการวิเคราะห์ ได้แก่ความเข้าใจในกรอบทฤษฎี การหาข้อมูลภาคสนาม และการเชื่อมโยงความคิดที่เป็นนามธรรมกับข้อมูลรูปธรรม
4. ความสามารถในการประยุกต์ใช้แนวคิด ในการทำความเข้าใจประเด็นปัญหา ร่วมสมัยในสังคมไทยทางด้านวิธีการศึกษา หลักสูตรเน้นการที่นักศึกษาแต่ละคนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ตามความสนใจของตนเอง โดยมีอาจารย์และเพื่อนนักศึกษาเป็นชุมชนที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ซึ่งกันและกัน

3.1.3 รายวิชาในหลักสูตร

3.1.3.1 รหัสวิชา

รหัสวิชาในหลักสูตร ประกอบด้วยอักษรย่อและตัวเลข มีความหมายดังนี้
อักษรย่อ ม./ AN หมายถึงรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
มานุษยวิทยา

เลขรหัสวิชาในหลักสูตรประกอบด้วย 3 หลัก มีความหมายดังนี้

เลขหลักหน่วย หมายถึง ลำดับวิชาของแต่ละกลุ่ม/วิชา

เลขหลักสิบ หมายถึง กลุ่มของลักษณะวิชา

เลข 0 หมายถึง กลุ่มวิชาบังคับ

เลข 1 หมายถึง กลุ่มวิชาภาษา สัญลักษณ์ และจักรวาลวิทยา

เลข 2 หมายถึง กลุ่มวิชาชาติพันธุ์ศึกษาและอาณาบริเวณศึกษา

เลข 3 หมายถึง กลุ่มวิชามนุษย์กับอดีต

เลข 4 หมายถึง กลุ่มวิชาสังคมและวัฒนธรรมร่วมสมัย

เลข 5 หมายถึง กลุ่มวิชามานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์

เลข 9 หมายถึง กลุ่มวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่องและรายวิชาเอกเทศ

เลขหลักร้อย หมายถึง ระดับของวิชา

เลข 6 หมายถึง รายวิชาระดับต้นทั้งระดับมหาบัณฑิตและระดับดุษฎีบัณฑิต

เลข 7 หมายถึง รายวิชาระดับสูง

เลข 9 หมายถึง วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต

3.1.3.2 รายวิชา

1) วิชาบังคับ นักศึกษาต้องศึกษาวิชาบังคับจำนวน 7 วิชา รวม 21 หน่วยกิต ดังนี้

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
ม. 601	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการแนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา	3 (3-0-9)
AN 601	History and Development of Anthropological Theories and Concepts	3 (3-0-9)
ม.602	แนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยาร่วมสมัย	3 (3-0-9)
AN 602	Contemporary Anthropological Theories and Concepts	3 (3-0-9)
ม. 603	การวิจัยทางมานุษยวิทยา	3 (3-0-9)
AN 603	Anthropological Research	3 (3-0-9)
ม.604	มานุษยวิทยากายภาพ	3 (3-0-9)
AN 604	Physical Anthropology	3 (3-0-9)
ม. 605	โบราณคดีเชิงมานุษยวิทยา	3 (3-0-9)
AN 605	Archaeological Anthropology	3 (3-0-9)
ม.701	สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์	3 (3-0-9)
AN 701	Seminar in Development of Thesis Proposal	3 (3-0-9)
ม.801	สัมมนาประสบการณ์และวิธีวิทยาของงานภาคสนาม	3 (3-0-9)
AN 801	Seminar in Fieldwork Experience and Methodology	3 (3-0-9)

2) วิชาเลือก นักศึกษาสามารถเลือกเรียนวิชาเลือกอย่างน้อยจำนวน 3 วิชารวม 9 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาในสาขามานุษยวิทยากลุ่มเดียวกัน หรือคนละกลุ่มกัน ดังนี้

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
1. กลุ่มวิชาภาษา สัญลักษณ์ และจักรวาลวิทยา (Language, Symbols and Cosmology)		
ม.611 AN 611	มานุษยวิทยาภาษา Linguistic Anthropology	3 (3-0-9)
ม.612 AN 612	มานุษยวิทยาศาสนาและความเชื่อ Anthropology of Religion and Belief	3 (3-0-9)
ม.613 AN 613	พิธีกรรมวิเคราะห์ Ritual Analysis	3 (3-0-9)
ม.614 AN 614	สัญลักษณ์พุทธศาสนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Buddhist Symbolism in Southeast Asia	3 (3-0-9)
2. กลุ่มวิชาชาติพันธุ์ศึกษาและอาณาบริเวณศึกษา (Ethnicity and Area Studies)		
ม.621 AN 621	ชาติพันธุ์ศึกษา Ethnicity	3 (3-0-9)
ม.622 AN 622	ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ของกลุ่มคนพูดภาษาตระกูลไต Ethnohistory of Tai-Speaking Peoples	3 (3-0-9)
ม.623 AN 623	มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Anthropology of Southeast Asia	3 (3-0-9)
ม.624 AN 624	มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออก Anthropology of East Asia	3 (3-0-9)
ม.625 AN 625	ไทยศึกษาเชิงมานุษยวิทยา Anthropological Perspectives on Thai Studies	3 (3-0-9)

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
3. กลุ่มวิชามนุษย์กับอดีต (Man and the Past)		
ม.631 AN 631	มานุษยวิทยาประวัติศาสตร์ Historical Anthropology	3 (3-0-9)
ม.632 AN 632	มรดกวัฒนธรรมเชิงวิพากษ์ Critical Heritage Studies	3 (3-0-9)
ม.633 AN 633	พิพิธภัณฑ์ศึกษา Museum Studies	3 (3-0-9)
4. กลุ่มวิชาสังคมและวัฒนธรรมร่วมสมัย (Contemporary Culture and Society)		
ม.641 AN 641	มานุษยวิทยาว่าด้วยอำนาจ Anthropology of Power	3 (3-0-9)
ม.642 AN 642	มานุษยวิทยาเศรษฐกิจ Economic Anthropology	3 (3-0-9)
ม.643 AN 643	ครอบครัวและเครือญาติ Family and Kinship	3 (3-0-9)
ม.644 AN 644	มานุษยวิทยาเพศภาวะและเพศวิถี Anthropology of Gender and Sexuality	3 (3-0-9)
ม.645 AN 645	มานุษยวิทยาว่าด้วยเมือง Anthropology of the Cities	3 (3-0-9)
ม.646 AN 646	ทฤษฎีและวิธีวิทยาศึกษาข้ามพรมแดน Theory and Methodology in Transnational Culture	3 (3-0-9)

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
ม.647 AN 647	ชานาศึกษาในโลกสมัยใหม่ Peasant Studies in the Modern World	3 (3-0-9)
ม.648 AN 648	มานุษยวิทยาว่าด้วยการเดินทางและการท่องเที่ยว Anthropology of Travel and Tourism	3 (3-0-9)
ม.649 AN 649	วัฒนธรรมศึกษา Cultural Studies	3 (3-0-9)
5. กลุ่มวิชามานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์ (Anthropology of Science)		
ม.651 AN 651	มานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี Anthropology of Science and Technology	3 (3-0-9)
ม.652 AN 652	มานุษยวิทยาการแพทย์ Medical Anthropology	3 (3-0-9)
ม.653 AN 653	มานุษยวิทยานิเวศ Ecological Anthropology	3 (3-0-9)
ม.654 AN 654	ประเด็นเฉพาะเรื่องทางมานุษยวิทยากายภาพ Special Topics in Physical Anthropology	3 (3-0-9)
6. กลุ่มวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่องและรายวิชาเอกเทศ (Special Topics and Individual Course)		
ม.691 AN 691	สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา I Special Topics Seminar in Anthropology I	3 (3-0-9)
ม.692 AN 692	สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา II Special Topics Seminar in Anthropology II	3 (3-0-9)

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
ม.699 AN 699	รายวิชาเอกเทศ Individual Course	3 (3-0-9)

4) วิทยานิพนธ์

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
ม.900 AN 900	วิทยานิพนธ์ Dissertation	36 (แบบ 2.1) 48 (แบบ 2.2)

3.1.4 แสดงแผนการศึกษา มี 2 แบบ คือ

แบบ 2 แบบ 2.1 นักศึกษาสามารถวางแผนการศึกษาให้จบได้ภายใน 7 ภาคการศึกษา
หรือ 3 ปีครึ่ง ดังนี้

ปีการศึกษาที่ 1					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.601	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการ แนวคิดและทฤษฎีทาง มานุษยวิทยา	3 หน่วยกิต	ม.602	แนวคิดและทฤษฎีทาง มานุษยวิทยาร่วมสมัย	3 หน่วยกิต
ม.603	การวิจัยทางมานุษยวิทยา	3 หน่วยกิต	ม.604	มานุษยวิทยากายภาพ	3 หน่วยกิต
ม.605	โบราณคดีเชิงมานุษยวิทยา	3 หน่วยกิต	ม.xxx	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต
	รวม	9 หน่วยกิต		รวม	9 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.xxx	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต	ม.801	สัมมนาประสบการณ์และวิธี วิทยาของงานภาคสนาม	3 หน่วยกิต
ม.xxx	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต		- สอบวัดคุณสมบัติ	
ม.701	สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์	3 หน่วยกิต			
	รวม	9 หน่วยกิต		รวม	3 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 3					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.900	วิทยานิพนธ์ (สอบโครงร่างวิทยานิพนธ์)	12 หน่วยกิต	ม.900	วิทยานิพนธ์ (รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1)	12 หน่วยกิต
	รวม	12 หน่วยกิต		รวม	12 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 4					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.900	วิทยานิพนธ์ (สอบร่างวิทยานิพนธ์)	12 หน่วยกิต			
	รวม	12 หน่วยกิต			

แบบ 2 แบบ 2.2 นักศึกษาสามารถวางแผนการศึกษาให้จบได้ภายใน 8 ภาคการศึกษา
หรือ 4 ปี ดังนี้

ปีการศึกษาที่ 1					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.601	ประวัติศาสตร์และพัฒนาการ แนวคิดและทฤษฎีทาง มานุษยวิทยา	3 หน่วยกิต	ม.602	แนวคิดและทฤษฎีทาง มานุษยวิทยาร่วมสมัย	3 หน่วยกิต
ม.603	การวิจัยทางมานุษยวิทยา	3 หน่วยกิต	ม.604	มานุษยวิทยากายภาพ	3 หน่วยกิต
ม.605	โบราณคดีเชิงมานุษยวิทยา	3 หน่วยกิต	ม.xxx	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต
	รวม	9 หน่วยกิต		รวม	9 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.xxx	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต	ม.801	สัมมนาประสบการณ์และวิธี วิทยาของงานภาคสนาม	3 หน่วยกิต
ม.xxx	วิชาเลือก	3 หน่วยกิต		- สอบวัดคุณสมบัติ	
ม.701	สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์	3 หน่วยกิต			
	รวม	9 หน่วยกิต		รวม	3 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 3					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.900	วิทยานิพนธ์ (สอบโครงร่างวิทยานิพนธ์)	12 หน่วยกิต	ม.900	วิทยานิพนธ์ (รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1)	12 หน่วยกิต
	รวม	12 หน่วยกิต		รวม	12 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 4					
ภาคการศึกษาที่ 1			ภาคการศึกษาที่ 2		
ม.900	วิทยานิพนธ์ (รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 2)	12 หน่วยกิต	ม.900	วิทยานิพนธ์ (สอบร่างวิทยานิพนธ์)	12 หน่วยกิต
	รวม	12 หน่วยกิต		รวม	12 หน่วยกิต

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

3.1.5.1 คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย

3.1.5.1.1 วิชาบังคับ

ม.601 ประวัติศาสตร์และพัฒนาการแนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา 3 (3-0-9)

AN 601 History and Development of Anthropological Theories and Concepts

แนวคิดและทฤษฎีสังคมวิทยาคลาสสิก และงานชาติพันธุ์วรรณาที่เป็นพื้นฐานของการศึกษาทางมานุษยวิทยา เช่น งานของ Karl Marx, Emile Durkheim, Max Weber ข้อเสนอทางทฤษฎีและงานชาติพันธุ์วรรณาของนักมานุษยวิทยายุคแรก จนถึงทศวรรษ 1970 เช่น ทฤษฎีและงานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีวิวัฒนาการทางสังคม หน้าที่นิยม โครงสร้าง-หน้าที่นิยม วัฒนธรรมและบุคลิกภาพ เศรษฐศาสตร์การเมือง มานุษยวิทยานิเวศ มานุษยวิทยาการตีความ และโครงสร้างนิยม

ม.602 แนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยาร่วมสมัย 3 (3-0-9)

AN 602 Contemporary Anthropological Theories and Concepts

แนวคิดและทฤษฎีสังคมศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาทางมานุษยวิทยาร่วมสมัย เช่น งานของ Antonio Gramsci, Michel Foucault, Giorgio Agamben, Raymond Williams, Pierre Bourdieu, Julia Kristeva, Gayatri Chakravorty Spivak และ Judith Butler และผลงานทางมานุษยวิทยาร่วมสมัย เช่น งานเขียนแนวทฤษฎีปฏิบัติการ ชาติพันธุ์วรรณาหลังโครงสร้างนิยม มานุษยวิทยาหลังสมัยใหม่ วัฒนธรรมศึกษา หลังอาณานิคมศึกษา มานุษยวิทยาข้ามพรมแดนและโลกาภิวัตน์ มานุษยวิทยาสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีศึกษา

ม. 603 การวิจัยทางมานุษยวิทยา

3 (3-0-9)

AN 603 Anthropological Research

วิธีวิทยาและกระบวนการสร้างความรู้ทางมานุษยวิทยา ประกอบด้วย การทำวิจัยภาคสนาม การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรม การศึกษาเอกสาร กระบวนการเขียนงานชาติพันธุ์วรรณนาที่เชื่อมโยงแนวคิดและทฤษฎีกับข้อมูลและประสบการณ์ภาคสนามของนักมานุษยวิทยา ประเด็นปัญหาอันเกี่ยวเนื่องกับการทำงานภาคสนาม อาทิ อัตวิสัยและตัวตนของนักมานุษยวิทยากับความเป็นอัตวิสัยของการศึกษา จริยธรรมในการทำงานภาคสนาม

ม.604 มานุษยวิทยากายภาพ

3 (3-0-9)

AN 604 Physical Anthropology

สำรวจมโนทัศน์และทฤษฎีพื้นฐานต่างๆ ซึ่งจำเป็นสำหรับการทำความเข้าใจวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต ทบทวนความรู้ว่าด้วยความเป็นมาของมนุษย์ในทางวิวัฒนาการ ครอบคลุมข้อถกเถียงต่างๆ บนพื้นฐานการตีความหลักฐานที่เป็นรูปธรรมอย่างเคร่งครัด สอบสวนประวัติและรูปแบบการอพยพเคลื่อนย้ายของประชากรมนุษย์ยุคต้น ทำความเข้าใจมโนทัศน์เรื่อง “เชื้อชาติ” ในทางชีววิทยา รวมถึงผลกระทบทางการเมืองและสังคมอันอาจเกิดจากการนำมโนทัศน์นี้ไปใช้โดยขาดความรู้ความเข้าใจ

ม. 605 โบราณคดีเชิงมานุษยวิทยา

3 (3-0-9)

AN 605 Archaeological Anthropology

แนวคิด ทฤษฎี วิธีวิทยาทางโบราณคดี กระบวนการศึกษาสังคมในอดีตผ่านวัตถุทางวัฒนธรรม โบราณคดีกับความรู้ทางมานุษยวิทยา เช่น แนวคิดวัฒนธรรมศึกษา อุตสาหกรรม วัฒนธรรม เพศสภาวะ รวมทั้งข้อถกเถียงทางโบราณคดี และวิพากษ์โบราณคดี ในปัจจุบัน

ม.701 สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์

3 (3-0-9)

AN 701 Seminar in Thesis Topics

วิชาบังคับก่อน: ม.601, ม.602, ม.603, ม.604 และ ม.605 หรือโดยอนุมัติจากคณะฯ

แนวความคิดและทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานในการศึกษาประเด็นที่จะเป็นหัวข้อวิทยานิพนธ์ การสำรวจงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง พัฒนาหัวข้อวิทยานิพนธ์โดยเอกเทศ

ม.801 สัมมนาประสบการณ์และวิธีวิทยาของงานภาคสนาม 3 (3-0-9)

AN 801 Seminar in Fieldwork Experience and Methodology

วิชาบังคับก่อน: ม.601, ม.602, ม.603, ม.604 , ม.605 และ ม.701 หรือโดยอนุมัติจากคณะฯ
สำรวจความเป็นไปได้ในการทำงานภาคสนาม สัมมนาเชิงปฏิบัติการเป็นระยะๆ เพื่อ
แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อสังเกต รับฟังข้อคิดเห็น และข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่างๆ ระหว่างนักศึกษา
กับผู้สอน

3.1.5.1.2 วิชาเลือก

1. กลุ่มวิชาภาษา สัญลักษณ์ และจักรวาลวิทยา

ม.611 มานุษยวิทยาภาษา 3 (3-0-9)

AN 611 Linguistic Anthropology

วิธีวิทยาทางมานุษยวิทยาภาษาและชาติพันธุ์วรรณามานุษยวิทยาภาษาเพื่อเข้าใจ
ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาในฐานะระบบการสื่อสาร กับวัฒนธรรมซึ่งภาษาเป็นสื่อ ความสัมพันธ์
ทางสังคมวัฒนธรรมที่สะท้อนผ่านการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน เช่น ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ
ชนชั้น เพศสถานะ

ม. 612 มานุษยวิทยาศาสนาและความเชื่อ 3 (3-0-9)

AN 612 Anthropology of Religion and Belief

สำรวจข้อเสนอทางทฤษฎีและวิธีการศึกษาศาสนาและความเชื่อ ศึกษาการประยุกต์ใช้
ทฤษฎีโดยการอ่านวิพากษ์งานชาติพันธุ์นิพนธ์ การนำทฤษฎีและวิธีวิจัยไปใช้ทำความเข้าใจ
ปรากฏการณ์ทางศาสนาและความเชื่อในสังคมร่วมสมัย

ม. 613 พิธีกรรมวิเคราะห์ 3 (3-0-9)

AN 613 Ritual Analysis

ความหมายและบทบาทหน้าที่ของพิธีกรรมในสังคมขนาดเล็กและสังคมสมัยใหม่ แนวคิด
และทฤษฎีในการวิเคราะห์สัญลักษณ์ในพิธีกรรม ทั้งพิธีกรรมทางศาสนา พิธีการต่างๆ ใน
ชีวิตประจำวัน และรัฐพิธี ทั้งที่สืบทอดจากอดีต และที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ในสังคมปัจจุบัน

ม.614 สัญลักษณ์พุทธศาสนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3 (3-0-9)

AN 614 Buddhist Symbolism in Southeast Asia

ความรู้ที่มีฐานการวิจัยว่าด้วยการทำความเข้าใจความหมายในแง่มุมทางสัญลักษณ์ ของงาน
พุทธศิลป์ในบริบทพุทธศาสนาเถรวาทของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะในพม่าและไทย การ

พัฒนาประเด็นเฉพาะตามความสนใจของนักศึกษาแต่ละคน ภายใต้ขอบเขตของวิชา ซึ่งสามารถต่อยอดเป็นงานวิจัยที่รัดกุมและเข้มงวดได้

2. กลุ่มวิชาชาติพันธุ์ศึกษาและอาณาบริเวณศึกษา

ม. 621 ชาติพันธุ์ศึกษา 3 (3-0-9)

AN 621 Ethnicity

ทฤษฎีและวิธีวิทยาในการศึกษาทางชาติพันธุ์ ได้แก่ พรหมแดนชาติพันธุ์ ชาติพันธุ์กับภาวะชายขอบ อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ ชาติพันธุ์ธำรง ความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ ภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ ตำราตรวจประเด็นชาติพันธุ์ศึกษาในปัจจุบัน เช่น รัฐชาติกับชาติพันธุ์ ชาตินิยมกับชาตินิยมเชิงชาติพันธุ์ ชาติพันธุ์ธำรงแนวใหม่ กลุ่มชาติพันธุ์ส่วนน้อยกับรัฐ ชาติพันธุ์ธำรงในบริบทข้ามพรหมแดนและโลกาภิวัตน์

ม. 622 ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ของกลุ่มคนพูดภาษาตระกูลไต 3 (3-0-9)

AN 622 Ethnohistory of Tai-Speaking Peoples

แนวทฤษฎีและวิธีวิทยาในการศึกษาประวัติศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ที่ใช้ภาษาตระกูลไต ได้แก่ ภาษาศาสตร์กลุ่มชาติพันธุ์ที่ใช้ภาษาตระกูลไต ประเด็นทางชาติพันธุ์ศึกษาที่เกี่ยวข้อง เช่น รัฐชาติกับชาติพันธุ์ไต ชาติพันธุ์ไตธำรงในบริบทข้ามพรหมแดนและโลกาภิวัตน์

ม. 623 มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3 (3-0-9)

AN 623 Anthropology of Southeast Asia

แนวคิด ทฤษฎี และวิธีวิทยาในงานชาติพันธุ์วรรณนาที่ศึกษาสังคม วัฒนธรรม และกลุ่มชาติพันธุ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งในภาคพื้นทวีปและหมู่เกาะ งานเขียนหลักเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น โบราณคดี ประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ ภาษาศาสตร์ และนิเวศวิทยา ประเด็นสำคัญๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา เช่น การก่อตัวเป็นรัฐยุคแรก การค้าและทุนนิยม อิทธิพลของอินเดียและจีน วัฒนธรรมร่วมของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อุดมการณ์ทางเพศ ลัทธิอาณานิคม อาเซียน และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในบริบทโลกาภิวัตน์

ม.624 มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออก 3 (3-0-9)

AN 624 Anthropology of East Asia

ทฤษฎีและวิธีวิทยาในการศึกษาเปรียบเทียบสังคม วัฒนธรรม และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในจีน เกาหลี ญี่ปุ่น ศึกษางานชาติพันธุ์วรรณนาในประเด็นเกี่ยวกับลักษณะทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชาติพันธุ์กับรัฐ-ชาติ อาณานิคมตะวันตก และกระแสโลกาภิวัตน์

ม.625 ไทยศึกษาเชิงมานุษยวิทยา

3 (3-0-9)

AN 625 Anthropological Perspectives on Thai Studies

แนวคิด ทฤษฎี และวิธีวิทยาในงานชาติพันธุ์วรรณาที่ศึกษาสังคมไทย ตั้งแต่ช่วงสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา สำนวนงานเขียนที่เป็นความรู้หลักเกี่ยวกับสังคมไทย ครอบคลุมทั้งการศึกษาสังคมชนบท กลุ่มสังคมต่างๆ กลุ่มชาติพันธุ์ มานุษยวิทยาว่าด้วยรัฐไทยและสังคมวัฒนธรรมไทยในบริบทโลกาภิวัตน์

3. กลุ่มวิชามนุษย์กับอดีต

ม. 631 มานุษยวิทยาประวัติศาสตร์

3 (3-0-9)

AN 631 Historical Anthropology

วิธีวิทยาทางประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์นิพนธ์ในงานชาติพันธุ์วรรณา แนวการทำงานประวัติศาสตร์นิพนธ์เชิงมานุษยวิทยา เช่น วัตุนิยมประวัติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์การเมือง Annales School ประวัติศาสตร์สังคมและวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ และประวัติศาสตร์นิพนธ์ของชนพื้นเมือง เวลาและอดีต ความทรงจำทางสังคมและการเมืองของความทรงจำ

ม. 632 มรดกวัฒนธรรมเชิงวิพากษ์

3 (3-0-9)

AN 632 Critical Heritage Studies

ความเป็นมาและพัฒนาการของแนวคิดเรื่อง 'มรดกวัฒนธรรม' รูปแบบ ปัญหา รวมทั้งแนวคิดและวิธีการจัดการเพื่อธำรงมรดกวัฒนธรรม มรดกวัฒนธรรมในฐานะสิ่งสร้างทางวัฒนธรรม ทั้งจากแง่มุมของเจ้าของวัฒนธรรม และจากมุมมองสากล แนวความคิดเรื่องมรดกวัฒนธรรมโลก งานชาติพันธุ์วรรณาว่าด้วยการรื้อฟื้น การสร้างใหม่ หรือสถาปนาความเป็นประเพณีในรูปแบบต่างๆ เช่น การท่องเที่ยว การสร้างอัตลักษณ์ท้องถิ่น และนโยบายอนุรักษ์วัฒนธรรมของรัฐ

ม. 633 พิพิธภัณฑ์ศึกษา

3 (3-0-9)

AN 633 Museum Studies

ความรู้พื้นฐานในการอนุรักษ์วัตถุทางวัฒนธรรมและการบริหารงานพิพิธภัณฑ์ ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของพิพิธภัณฑ์สถานวิทยา ข้อวิพากษ์จากแนวความคิด ทฤษฎี และวิธีวิทยาทางพิพิธภัณฑ์สถานวิทยาสมัยใหม่ หน้าที่ทางสังคมของพิพิธภัณฑ์ การจัดพิพิธภัณฑ์ การดำเนินงาน การศึกษาเปรียบเทียบพิพิธภัณฑ์ของวัฒนธรรมต่างๆ

4. กลุ่มวิชาสังคมและวัฒนธรรมร่วมสมัย

- ม. 641 มานุษยวิทยาว่าด้วยอำนาจ 3 (3-0-9)
AN 641 Anthropology of Power
แนวคิด ทฤษฎี และวิธีวิทยาทางมานุษยวิทยาเพื่อการศึกษาอำนาจ ทั้งที่เป็นการศึกษาแนวประเพณี และที่ได้รับอิทธิพลจากนักทฤษฎีสังคมร่วมสมัย เช่น Antonio Gramsci, Michel Foucault, และ Giorgio Agamben สํารวจประเด็นการศึกษาอำนาจในสังคมร่วมสมัย เช่น ตัวตน ศักยภาพ กระทำการ และความเป็นสากลโลก
- ม. 642 มานุษยวิทยาเศรษฐกิจ 3 (3-0-9)
AN 642 Economic Anthropology
ข้อถกเถียงทางมานุษยวิทยาและพัฒนาการการศึกษาในระบบเศรษฐกิจและความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจ สํารวจและเปรียบเทียบงานศึกษาพฤติกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์ในวัฒนธรรมต่างๆ โดยให้ความสนใจกับยุทธศาสตร์ในการเอาตัวรอดทางเศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ กับมิติทางสังคมวัฒนธรรมอื่นๆ
- ม.643 ครอบครัวและเครือญาติ 3 (3-0-9)
AN 643 Family and Kinship
สํารวจข้อเสนอและถกเถียงเกี่ยวกับการศึกษาครอบครัว พิจารณางานชาติพันธุ์นิพนธ์ว่าด้วยครอบครัวในวัฒนธรรมต่างๆ ศึกษาเปรียบเทียบกับครอบครัวและการเป็นครอบครัว สังคมในสมัยใหม่ ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ทางสังคมและวัฒนธรรมในมิติต่างๆ อาทิ การแพทย์ เทคโนโลยีการเจริญพันธุ์ กฎหมายครอบครัว
- ม.644 มานุษยวิทยาเพศสถานะและเพศวิถี 3 (3-0-9)
AN 644 Anthropology of Gender and Sexuality
ข้อเสนอทางมานุษยวิทยาในการศึกษาเพศสถานะ และเพศวิถี ศึกษางานชาติพันธุ์วรรณาที่เกี่ยวข้อง การวิพากษ์งานชาติพันธุ์วรรณาในประเด็นเพศสถานะและเพศวิถี อาทิ อัตลักษณ์ทางเพศสถานะ ความเป็นหญิง ความเป็นชาย เพศวิถี
- ม.645 มานุษยวิทยาว่าด้วยเมือง 3 (3-0-9)
AN 645 Anthropology of The Cities
สํารวจทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาเมือง สังคมสมัยใหม่กับเมืองประเภทต่างๆ การศึกษาเมืองร่วมสมัยในมิติประวัติศาสตร์ การบริหารจัดการ ระบบนิเวศเมือง วัฒนธรรมเมือง วิถีชีวิต วัฒนธรรมและความขัดแย้งระหว่างคนในเมืองกลุ่มต่างๆ

ม.646 ทฤษฎีและวิธีวิทยาศึกษาข้ามพรมแดน 3 (3-0-9)

AN 646 Theory and Methodology in Transnational Cultures

แนวทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรมการเมืองข้ามพรมแดน ลัทธิล่าเมืองขึ้น ลัทธิชาตินิยม และหลังอาณานิคม วัฒนธรรมการเดินทาง สินค้า สื่อสารมวลชน และการบริโภค การเคลื่อนย้าย การอพยพ สภาวะพลัดถิ่น และการข้ามท้องถิ่น พิวสี เพศสภาวะ เพศวิถี และการวิเคราะห์งานศึกษา แนวชาติพันธุ์วรรณาตัวบทต่างๆและเศรษฐศาสตร์การเมือง

ม.647 ชาวนาศึกษาในโลกสมัยใหม่ 3 (3-0-9)

AN 647 Peasant Studies in the Modern World

แนวทฤษฎีและปฏิบัติการในการเปลี่ยนแปลงสังคมเกษตรกรรมไปสู่ความทันสมัย บทบาทและอิทธิพลของรัฐชาติ ระบบทุนนิยม และความเชื่อที่เป็นเหตุผล ที่มีต่อสังคมเกษตรชนบท และปฏิกริยาตอบกลับจากผู้คนในชนบท ที่ปรากฏในรูปของประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมและสังคม การรับรู้ มุมมอง และปฏิบัติการ ที่สะท้อนความหลากหลาย เพื่อเข้าใจแนวทางในการร่วมสร้างโลกสมัยใหม่ และการปรับเปลี่ยนชีวิตของพวกเขา

ม.648 มานุษยวิทยาว่าด้วยการเดินทางและการท่องเที่ยว 3 (3-0-9)

AN 648 Anthropology of Travel and Tourism

ความหมาย ความสำคัญของการเดินทาง และความปรารถนาใน "ที่อื่น" ของมนุษย์ โดยเฉพาะลักษณะและความสำคัญของการเดินทางรูปแบบต่างๆ ในอดีตและปัจจุบัน เช่น การพนงจร การแสวงบุญ การผจญภัย การสำรวจ การอพยพ การลี้ภัย และการท่องเที่ยว รวมถึงผลกระทบในทางวัฒนธรรมอันเนื่องมาจากเคลื่อนที่ของมนุษย์นอกจากนั้น ยังสนใจศึกษาความสัมพันธ์ของการเดินทางและการถ่ายทอดประสบการณ์เดินทางผ่านการบันทึกและงานเขียน

ม.649 วัฒนธรรมศึกษา 3 (3-0-9)

AN 649 Cultural Studies

แนวความคิดและวิธีวิทยาทางวัฒนธรรมศึกษา เช่น แนวคิดของ Antonio Gramsci สำนักเบอรั่มิงแฮมในอังกฤษ สำนักทฤษฎีวิพากษ์ (สำนักแฟรงเฟิร์ต) ในเยอรมนี และกลุ่มนักคิดฝรั่งเศส (เช่น Louis Althusser, Roland Barthes, Michel Foucault, Pierre Bourdieu, Michel de Certeau) ความคิดหลักในการศึกษาวัฒนธรรม ได้แก่ ปฏิบัติการในการสร้างความหมาย การนำเสนอภาพตัวแทน วัฒนธรรมกับอำนาจ วัฒนธรรมอุตสาหกรรม วัฒนธรรมวิถีประชา และอัตภาวะกับภาวะผู้กระทำการ

5. กลุ่มวิชามานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์

ม. 651 มานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3 (3-0-9)

AN 651 Anthropology of Science and Technology

อิทธิพลของสังคม วัฒนธรรม และการเมืองต่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และประดิษฐ์กรรมทางเทคโนโลยี ผลกระทบของการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และประดิษฐ์กรรมทางเทคโนโลยีต่อสังคม วัฒนธรรม และการเมือง มิติทางชาติพันธุ์ ชนชั้น และเพศภาวะในการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และประดิษฐ์กรรมทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในชีวิตประจำวันและการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงชาติพันธุ์วรรณนา

ม. 652 มานุษยวิทยาการแพทย์ 3 (3-0-9)

AN 652 Medical Anthropology

สุขภาพ ความเจ็บป่วย การดูแลสุขภาพและการรักษาเยียวยาในวัฒนธรรมต่างๆ พัฒนาการและการครอบงำของการแพทย์สมัยใหม่ในความสัมพันธ์ระหว่างผู้เชี่ยวชาญในการดูแลสุขภาพ การรักษาโรค กับผู้ป่วย ความรู้ทางการแพทย์กับการคิดและปฏิบัติต่อชีวิตและร่างกาย รวมถึงการรื้อฟื้นเปลี่ยนแปลงปรับทางเลือกในการดูแลรักษาความเจ็บป่วย

ม.653 มานุษยวิทยานิเวศ 3 (3-0-9)

AN 653 Ecological Anthropology

แนวคิด ทฤษฎี และวิธีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมผ่านปัจจัยทางวัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ ได้แก่ กลุ่มที่ให้ความสำคัญกับการปรับตัวเข้าหากันระหว่างมนุษย์ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เช่น วัฒนธรรมนิเวศ ชาติพันธุ์นิเวศ ประชากรนิเวศ และยุทธวิธี การปรับตัว กลุ่มที่ได้รับอิทธิพลจากเศรษฐศาสตร์การเมือง เช่น นิเวศวิทยาการเมือง และนิเวศวิทยาประวัติศาสตร์ และกลุ่มที่ได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีร่วมสมัย เช่น นิเวศวิทยาหลังสมัยใหม่ เป็นต้น

ม.654 ประเด็นเฉพาะเรื่องทางมานุษยวิทยากายภาพ 3 (3-0-9)

AN 654 Special Topics in Physical Anthropology

อ่านและอภิปรายประเด็นความรู้ร่วมสมัยด้านมานุษยวิทยากายภาพ

6. กลุ่มวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่องและรายวิชาเอกเทศ

- ม. 691 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา I 3 (3-0-9)
AN 691 Special Topics Seminar in Anthropology I
การสัมมนาประเด็นเฉพาะบางประเด็นทางมานุษยวิทยาในระดับลึก ของกลุ่มนักศึกษาและ
อาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญประเด็นดังกล่าว
- ม. 692 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา II 3 (3-0-9)
AN 692 Special Topics Seminar in Anthropology II
การสัมมนาประเด็นเฉพาะบางประเด็นทางมานุษยวิทยาในระดับลึก ของกลุ่มนักศึกษาและ
อาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญประเด็นดังกล่าว
- ม.699 รายวิชาเอกเทศ 3 (3-0-9)
AN 699 Individual Course
การค้นคว้าหัวข้อหรือประเด็นเฉพาะทางมานุษยวิทยาอย่างพิสดาร ตามความสนใจของ
นักศึกษาแต่ละคนภายใต้การแนะนำดูแลของอาจารย์

3.1.5.1.3 วิทยานิพนธ์

- ม. 900 วิทยานิพนธ์ 36/48
AN 900 Dissertation

การสร้างโครงการและการดำเนินการวิจัยประเด็นเฉพาะเรื่องทางมานุษยวิทยา การเขียน
และนำเสนอวิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิตทางมานุษยวิทยา จริยธรรมในการวิจัยและการเผยแพร่
ผลงานวิชาการ

3.1.5.2 คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษ

3.1.5.2.1 Compulsory Course

- ม.601 ประวัติศาสตร์และพัฒนาการแนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา 3 (3-0-9)
AN 601 History and Development of Anthropological Theories and Concepts

Classical sociological concepts and theories and early ethnographic accounts comprising
works of Karl Marx, Emile Durkheim, and Max Weber. Anthropological concepts, theories, and
ethnographies up to the 1970s informed by social evolutionism, functionalism, structural-

functionalism, culture and personality, political economy, ecological anthropology, interpretive anthropology, and structuralism.

ม.602 แนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยาร่วมสมัย 3 (3-0-9)

AN 602 Contemporary Anthropological Theories and Concepts

Contemporary social theories and concepts used in ethnographic studies such as the works of Antonio Gramsci, Michel Foucault, Giorgio Agamben, Raymond Williams, Pierre Bourdieu, Julia Kristeva, Gayatri Chakravorty Spivak, and Judith Butler. Anthropological concepts and theories informed by contemporary intellectual movements including theory of practice, postmodernism, post-structuralism, cultural studies, post-colonial studies, transnationalism and globalization, environmentalism, and Science and Technology Studies (STS).

ม. 603 การวิจัยทางมานุษยวิทยา 3 (3-0-9)

AN 603 Anthropological Research

Methodology and the production of anthropological knowledge: fieldwork, comparative study of cultures, and document research. Process of writing an ethnography informed by theories while taking in to consideration issues such as the self and subjectivity of the ethnographer as well as scientific objectivity and research ethics.

ม.604 มานุษยวิทยากายภาพ 3 (3-0-9)

AN 604 Physical Anthropology

Exploring basic concepts and theories of biological evolution; reviewing the human evolution and its controversies based on various types of hard evidence and critical interpretations; investigating the migration history of early mankind; understanding the biological concept of 'race' and its misuse in the social and political contexts.

ม. 605 โบราณคดีเชิงมานุษยวิทยา 3 (3-0-9)

AN 605 Archaeological Anthropology

Theories and methodology in studying past societies through their cultural artifacts. Interpreting archaeological evidence using anthropological approaches including cultural studies, cultural industry, and gender. Contemporary debates and critiques of the use of archaeological evidence and artifacts.

ม.701 สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์ 3 (3-0-9)
AN 701 Seminar Thesis Topics

Prerequisite: AN.601, AN.602, AN 603, AN 604 and AN 605 or by approval of the faculty

Critical review of social theories and ethnographic researches fundamental to the students' theses proposal. Individual development of thesis proposal.

ม.801 สัมมนาประสบการณ์และวิธีวิทยาของงานภาคสนาม 3 (3-0-9)

AN 801 Seminar in Fieldwork Experience and Methodology

Prerequisite: AN.601, AN.602, AN 603, AN 604 , AN 605 and AN 701 or by approval of the faculty

Preliminary fieldwork and presentation of field data. Discussion of problems and possibilities of conducting successful field research. Writing individual research proposal.

3.1.5.2.2 Elective Course

1. Language, Symbols and Cosmology

ม.611 มานุษยวิทยาภาษา 3 (3-0-9)

AN 611 Linguistic Anthropology

Research methodology in studying language and culture. Survey of ethnographies of linguistic anthropology to understand relationships between language as communication system and culture, itself constituted and mediated by language. Everyday use of language and social and cultural relations such as power relations, class, and gender relations.

ม. 612 มานุษยวิทยาศาสนาและความเชื่อ 3 (3-0-9)

AN 612 Anthropology of Religion and Belief

Survey of theories and methods in studying religions and beliefs as cultural phenomena. Critical reading of ethnographical study of religions and beliefs to appraise the strength and shortcoming of theories and methods. The application of theories and methods to understand contemporary religious and spiritual phenomena.

ม. 613 พิธีกรรมวิเคราะห์ 3 (3-0-9)

AN 613 Ritual Analysis

Exploring the concepts and functions of rituals within the wide spectrum of societies. Theories and methods to understand symbolism and roles of religious rites, private and public rituals in traditional and modern societies.

ม.614 สัญลักษณ์พุทธศาสนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3 (3-0-9)

AN 614 Buddhist Symbolism in Southeast Asia

A research based knowledge on symbolism of the Buddhist arts in the Theravadin Buddhist context of Southeast Asia, particularly in Myanmar and Thailand. Each student is expected to develop his or her own interest on the subject towards a critical research.

2. Ethnicity and Area Studies

ม. 621ชาติพันธุ์ศึกษา 3 (3-0-9)

AN 621 Ethnicity

Theory and method in ethnic studies, i.e., ethnic boundary, ethnicity, ethnicity and marginality, ethnic identity, ethnic conflict, ethnohistory, ethnolinguistic. Current issues in ethnic studies: ethnic groups and nation-state, nationalism and ethno-nationalism, rethinking ethnicity, ethnic minority and the state, including ethnicity in the context of transnationalism and globalization.

ม. 622 ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ของกลุ่มคนพูดภาษาตระกูลไต 3 (3-0-9)

AN 622 Ethnohistory of Tai-Speaking Peoples

Theory and method in ethno-history of the Tai speaking peoples such as ethno-linguistic of Tai speaking peoples. Issues in ethnic studies of Tai speaking peoples: ethnic Tai and nation state, transnationalism and Tai ethnicity, globalization and Tai ethnicity

ม. 623 มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 3 (3-0-9)

AN 623 Anthropology of Southeast Asia

Theory, concepts, and methodology in the ethnography of Southeast Asian societies, cultures and ethnic groups in mainland and maritime Southeast Asia. Survey major works on Southeast Asia in related disciplines, such as archaeology, history, political science, linguistics, and ecology. Key issues in Southeast Asian studies including early state formation, trade and

capitalism, Indianization and Sinoization, shared Southeast Asian culture, gender ideology, colonialism, ASEAN, and Southeast Asia in the global context.

ม.624 มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออก 3 (3-0-9)

AN 624 Anthropology of East Asia

Theory and methodology in the comparative ethnography of Chinese, Japanese, and Korean societies, cultures, and ethnic groups. Issues of interest include characteristics of East Asian ethnicity and culture, social change, ethnic relations, ethnic groups and the nation-state, colonialism, and globalization in East Asian context.

ม.625 ไทยศึกษาเชิงมานุษยวิทยา 3 (3-0-9)

AN 625 Anthropological Perspectives on Thai Studies

Theory, concepts and methodology in ethnography of Thai society since World War II. Survey literature on Thai society including rural society, social groups, ethnic groups, anthropology of the Thai state, and Thai social and culture in the global context.

3. Man and the Past

ม. 631 มานุษยวิทยาประวัติศาสตร์ 3 (3-0-9)

AN 631 Historical Anthropology

Historical method and historiography in ethnographic works; approaches to anthropological historiography including historical materialism and political economy, the Annales School, social and cultural history, ethnohistory, and ethno-historiography. Anthropological works on time and the past, social memory, and politics of memory.

ม. 632 มรดกวัฒนธรรมเชิงวิพากษ์ 3 (3-0-9)

AN 632 Critical Heritage Studies

History and development of the concept of "cultural heritage". Explore the cultural heritage management from the local perspectives as well as from the World Heritage perspectives. Examine ethnographical issues relating to the invention of culture and of local identity via cultural practices such as tourism, governmental policy and policy implementation.

ม. 633 พิพิธภัณฑ์ศึกษา 3 (3-0-9)

AN 633 Museum Studies

Fundamental knowledge and practice of museum management. History and development of museum studies, cultural heritage, and current issues in museum studies. Comparative study of the social roles of museums and their operations in different cultures.

4. Contemporary Culture and Societies

ม. 641 มานุษยวิทยาว่าด้วยอำนาจ 3 (3-0-9)

AN 641 Anthropology of Power

Anthropological approaches to power, both classical and the more recent ones such as those proposed by Antonio Gramsci, Michel Foucault, and Giorgio Agamben. Reading in current issues such as power and subjectivity, agency, and cosmopolitanism.

ม. 642 มานุษยวิทยาเศรษฐกิจ 3 (3-0-9)

AN 642 Economic Anthropology

History and principles of economic anthropology. Comparative study of economic behaviors and strategies emphasizing the interconnection between economy and society in different cultures.

ม.643 ครอบครัวและเครือญาติ 3 (3-0-9)

AN 643 Family and Kinship

Review approaches, theories, and debates regarding family studies. Comparative study of family and kinship in relations to local cultures. Modern conditions and the transformation of familial and kin relations.

ม.644 มานุษยวิทยาเพศภาวะและเพศวิถี 3 (3-0-9)

AN 644 Anthropology of Gender and Sexuality

Gender and sexuality from anthropological perspectives. Survey ethnographic works in those issues. Critical views on ethnography of gender and sexuality such as gender identities, femininity, masculinity, and sexuality.

- ม.645 มานุษยวิทยาว่าด้วยเมือง 3 (3-0-9)
 AN 645 Anthropology of The Cities
 Survey of theories and methods of the study of the city. Ethnographical and historical study of the city in order to connect modern conditions to the transformation of the built forms of the city as well as the everyday life of its citizen.
- ม.646 ทฤษฎีและวิธีวิทยาศึกษาข้ามพรมแดน 3 (3-0-9)
 AN 646 Theory and Methodology in Transnational Cultures
 Theories of transnational cultural politics focusing on colonialism, nationalism and postcoloniality. Critical review of ethnography and political economy. Literature of related issues, such as traveling culture, commodities and consumption, mass media, mobilities, migration, diaspora and translocality, race, gender and sexuality.
- ม.647 ชวนาศึกษาในโลกสมัยใหม่ 3 (3-0-9)
 AN 647 Peasant Studies in the Modern World
 Theories and practices of modernization, development, and ongoing incorporation of the countryside in various parts of the world into the modern order. The intrusion and influences of nation-state formation, capitalist production, and the rationalization of belief into the most distant agrarian region of the world. Reactions of rural people in various region around the world against those forces with their particular histories, local configurations of environment, culture, and society. Ways in which peasants remake the modern world that has transformed their lives.
- ม.648 มานุษยวิทยาว่าด้วยการเดินทางและการท่องเที่ยว 3 (3-0-9)
 AN 648 Anthropology of Travel and Tourism
 Cultural meanings and the significance of travel, and the longing for the "other places". History of movement and contemporary issues regarding wandering, pilgrimage, adventure, exploration, migration, exile, and eventually tourism. Impacts to culture on mobilities as well as relationships between travel and writing.
- ม.649 วัฒนธรรมศึกษา 3 (3-0-9)
 AN 649 Cultural Studies
 Concepts and methodologies in cultural studies; history of ideas of key social thinkers and schools of thought, such as Antonio Gramsci, the Center for Contemporary Cultural Studies

(CCCS) at the University of Birmingham, German critical theorists (the Frankfurt School), and French intellectuals (for example, Louis Althusser, Roland Barthes, Michel Foucault, Pierre Bourdieu, Michel de Certeau); key concepts in cultural studies including signifying practices, representation, culture and power, culture industry, popular culture, subjectivity, and identity.

5. Anthropology of Science

ม. 651 มานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3 (3-0-9)

AN 651 Anthropology of Science and Technology

Influences of society, culture, and politics on scientific research and technological invention and the effects of scientific research and technological invention on society, culture and politics. Aspects of ethnicity, class, and gender in scientific research and technological invention. Science and technology in everyday life. Ethnographic studies of science and technology.

ม. 652 มานุษยวิทยาการแพทย์ 3 (3-0-9)

AN 652 Medical Anthropology

Understanding and practices regarding health, illness, and healing in different cultures. The social life of biomedicine as practical knowledge and its practitioners. the hegemonic role of biomedical knowledge and practice in people's life course. The reinvention of alternative cure and healing.

ม.653 มานุษยวิทยานิเวศ 3 (3-0-9)

AN 653 Ecological Anthropology

Theories, concepts, and approaches to study symbiotic relationships between humans and environment including cultural ecology, ethnoecology, population ecology, and adaptive strategy. The study of the political economy of environment such as political ecology and historical ecology. Environmentalism and contemporary theories such as postmodern ecology.

ม.654 ประเด็นเฉพาะเรื่องทางมานุษยวิทยากายภาพ 3 (3-0-9)

AN 654 Special Topics in Physical Anthropology

Reading and discussion on the selected current issues in physical anthropology.

6. Special Topics and Individual Course

ม. 691 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา I 3 (3-0-9)

AN 691 Special Topics Seminar in Anthropology I

Reading and discussion on the selected current issues in anthropology.

ม. 692 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา II 3 (3-0-9)

AN 692 Special Topics Seminar in Anthropology II

Reading and discussion on the selected current issues in anthropology.

ม.699 รายวิชาเอกเทศ 3 (3-0-9)

AN 699 Individual Course

Extensive individual study on specific topic or issue in anthropology under supervision of academic staffs.

3.1.5.2.3 Dissertation

ม. 900 วิทยานิพนธ์ 36/48

AN 900 Dissertation

Project design and research on specific anthropological topic; write-up and presentation of Ph.D. dissertation; research and publication ethics.

3.2 ชื่อ สกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	คุณวุฒิการศึกษา/ สถาบัน/ ปีการศึกษา
3.2.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร			
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ยุกติ มุกดาวิจิตร	Ph.D. (Anthropology) University of Wisconsin-Medison, U.S.A. (2550) M.A. (Anthropology) University of Wisconsin-Medison, U.S.A. (2543) สศ.ม. (มานุษยวิทยา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2538) ศ.บ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2533)
	อาจารย์	สายพิน ศุพุทธมงคล	Ph.D. (Anthropology) Harvard University, U.S.A. (2550) สม.ม. (มานุษยวิทยา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2542) ร.บ. (ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2526)
	ศาสตราจารย์	เสมอชัย พูลสุวรรณ	Ph.D. (Physical Anthropology) University of Michigan, Ann Arbor, U.S.A. (2534) M.A. (Physical Anthropology) University of Michigan, Ann Arbor, U.S.A. (2530) วท.บ. (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2523)
3.2.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร			
	รองศาสตราจารย์	พรชัย ตระกูลวานนท์	M.Phil Social Anthropology, University of Kent, UK (2530) M.A. Social Anthropology, University of Kent, UK (2528) ร.บ.สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2525)
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	พจนก กาญจนจันทร์	Ph.D. Archaeology, University of Bristol, UK (2549) M.A. Landscape Archaeology, University of Bristol, UK (2544) M.A. Translation Studies, Warwick University, UK (2543) ศศ.บ.ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2536)
3.2.3 อาจารย์ประจำที่ร่วมสอนในหลักสูตร			
รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก 1 (ข้อ 1.1)			

เลขประจำตัว บัตรประชาชน	ตำแหน่งทาง วิชาการ	ชื่อ –สกุล	คุณวุฒิการศึกษา /สถาบัน/ ปีการศึกษาที่จบ
3.2.4 อาจารย์พิเศษที่ร่วมสอนในหลักสูตร			
รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก 1 (ข้อ 1.2)			

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม

-ไม่มี-

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี)

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

การสร้างโครงการและการดำเนินการวิจัยประเด็นเฉพาะเรื่องทางมานุษยวิทยา การเขียนและนำเสนอวิทยานิพนธ์ระดับคุณวุฒิบัณฑิตทางมานุษยวิทยา จริยธรรมในการวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

วิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพเพียงพอในระดับที่จะผ่านได้นั้น จะต้องเป็นงานเขียนที่เสนอข้อมูลใหม่ทางสังคม วัฒนธรรม หรือชาติพันธุ์ จากการทำงานภาคสนาม หรือเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้แนวความคิดทางมานุษยวิทยา หรือเสนอข้อสรุปใหม่ทางทฤษฎีที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาการ

5.3 ช่วงเวลา

5.3.1 ตั้งแต่ภาคที่ 1 ของปีการศึกษาที่ 3

5.4 จำนวนหน่วยกิต

5.4.1 แผนการศึกษา แบบ 2 แบบ 2.1 วิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต

5.4.2 แผนการศึกษา แบบ 2 แบบ 2.2 วิทยานิพนธ์ 48 หน่วยกิต

5.5 ข้อกำหนดการทำวิทยานิพนธ์

5.5.1 การสอบวัดคุณสมบัติ (qualifying examination)

1) นักศึกษามีสิทธิ์สอบวัดคุณสมบัติได้เมื่อได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 และศึกษา รายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

2) นักศึกษาจะต้องยื่นความจำนงขอสอบวัดคุณสมบัติตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา ที่ 2 โดยต้องสอบวัดคุณสมบัติให้ได้ระดับ P (ผ่าน) ภายใน 3 ครั้ง ซึ่งการสอบแต่ละครั้งต้องมี ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 90 วัน และจะต้องสอบให้ผ่านภายในปีการศึกษาที่ 3 ทั้งนี้ผลการสอบทุกครั้ง จะบันทึกไว้ในระเบียบ

3) การสอบวัดคุณสมบัติประกอบด้วยการสอบข้อเขียนและสอบปากเปล่า ภายใต้การดูแลของ คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

5.5.2 การเตรียมการทำวิทยานิพนธ์

1) นักศึกษาจะจดทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 4 ภาคการศึกษาปกติ มีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต โดยได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 ทั้งนี้ต้องสอบวัดคุณสมบัติให้ได้ระดับ P (ผ่าน)

2) นักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์เป็นภาษาไทย ทั้งนี้ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา อาจพิจารณาให้นักศึกษาเขียนวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอื่นได้ ตามแต่สมควร

3) เมื่อนักศึกษาจัดทำเค้าโครงข้อเสนอเสร็จสิ้น และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบ คณะจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงข้อเสนอวิทยานิพนธ์อย่างน้อย 5 คน ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสถาบันอย่างน้อยหนึ่งคน ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีชื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา โดยคณะกรรมการดังกล่าวจะเป็นผู้พิจารณาประเมินผลและตัดสินผลการสอบ

4) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องเป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีชื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา (ในกรณีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสถาบันได้)

5.5.3 การสอบเค้าโครงข้อเสนอวิทยานิพนธ์ (Dissertation proposal examination)

1) นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชา ม.701 สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์และ ม.801 สัมมนาประสบการณ์และวิธีวิทยาของงานภาคสนามโดยสอบผ่านในระดับไม่ต่ำกว่า B

2) หลังจากสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติเรียบร้อยแล้ว นักศึกษาควรสอบผ่านเค้าโครงข้อเสนอวิทยานิพนธ์ภายในภาคการศึกษาที่สองของปีการศึกษาที่ 3

3) เค้าโครงข้อเสนอวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพเพียงพอในระดับที่จะสอบผ่านได้นั้น ต้องแสดงถึงความรอบรู้ในงานศึกษาค้นคว้า ประเด็นศึกษา ข้อถกเถียง และกรอบคิดทฤษฎีซึ่งจะนำมาใช้ในการสังเคราะห์/วิเคราะห์เรื่องที่จะศึกษา พร้อมทั้งมีแผนการ ขั้นตอน และทิศทางการศึกษาค้นคว้า ที่แสดงระเบียบวิธีการวิจัยที่มีความชัดเจนในระดับหนึ่ง นักศึกษาต้องมีความสามารถทางภาษาที่จำเป็นสำหรับการทำวิจัยภาคสนาม นักศึกษาต้องนำเสนอในเค้าโครง

ข้อเสนอวิทยานิพนธ์ด้วยว่า การทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนั้นๆ จะก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือมีส่วนช่วยในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องที่นักศึกษาเลือกเขียนวิทยานิพนธ์อย่างไรบ้าง

5.5.4 การสอบวิทยานิพนธ์ (dissertation defense)

1) นักศึกษาจะมีสิทธิ์สอบวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อจดทะเบียนศึกษาและสอบผ่านวิชาบังคับและวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต จดทะเบียนวิทยานิพนธ์จำนวน 36 หน่วยกิต (แบบ 2.1) หรือ 48 หน่วยกิต (แบบ 2.2) ครอบคลุมโครงสร้างของหลักสูตร สอบวัดคุณสมบัติได้ระดับ P (ผ่าน) สอบเค้าโครงข้อเสนอวิทยานิพนธ์ผ่าน สอบภาษาต่างประเทศได้ระดับ P (ผ่าน) และอาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่านักศึกษามีความพร้อมที่จะเสนอวิทยานิพนธ์ (นักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกโดยมีเงื่อนไข ต้องศึกษาวิชาเสริมพื้นฐานให้ได้ระดับ P (ผ่าน) ก่อนจึงจะมีสิทธิ์สอบวิทยานิพนธ์)

วิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพเพียงพอในระดับที่จะสอบผ่านได้นั้น จะต้องเป็นงานเขียนซึ่งให้ข้อมูลที่สำคัญแก่วงวิชาการ ซึ่งหมายถึงการเสนอข้อมูลใหม่ทางมานุษยวิทยาจากการทำงานภาคสนาม การเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดและวิธีวิทยาทางมานุษยวิทยา และการเสนอข้อสรุปใหม่ทางทฤษฎีที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาการ

2) ในการเสนอขอสอบวิทยานิพนธ์ นักศึกษาจะต้องกระทำอย่างน้อย 60 วัน ก่อนสิ้นปีการศึกษาในแต่ละปี โดยนักศึกษาจะต้องสอบเค้าโครงข้อเสนอวิทยานิพนธ์และสอบภาษาต่างประเทศให้ได้ระดับ P (ผ่าน) ก่อนการเสนอขอสอบวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องส่งร่างวิทยานิพนธ์ให้คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ มากกว่าจำนวนกรรมการ 1 ฉบับ โดยส่งล่วงหน้าอย่างน้อย 30 วัน ก่อนการสอบวิทยานิพนธ์ เพื่อให้คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้ตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างวิทยานิพนธ์

3) การสอบวิทยานิพนธ์กระทำโดยใช้วิธีนำเสนอในที่ประชุมและสอบปากเปล่า โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นกรรมการชุดเดียวกันกับคณะกรรมการสอบเค้าโครงข้อเสนอวิทยานิพนธ์ การแต่งตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ จะกระทำได้เฉพาะกรณีที่มีเหตุจำเป็น ทั้งนี้ การสอบวิทยานิพนธ์จะต้องประกาศ วัน เวลา และสถานที่สอบโดยเปิดเผยล่วงหน้า เพื่อให้สาธารณชนที่สนใจเข้ารับฟังได้

4) การสอบวิทยานิพนธ์จะต้องมีกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ครบทุกคนจึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์ ถ้ากรรมการไม่ครบให้เลื่อนสอบออกไป ในกรณีที่มีความจำเป็นอาจเปลี่ยนกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ใหม่ หรือแต่งตั้งเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และที่ปรึกษาร่วมไม่สามารถเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และวิทยานิพนธ์ที่ได้รับผลระดับ S (ใช้ได้) ต้องได้มติเป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

5) การดำเนินการทำและสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553

5.6 การเตรียมการ

คณะฯ มีการปฐมนิเทศนักศึกษาแรกเข้าให้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอน ข้อบังคับ กฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลต่างๆ ที่นักศึกษาพึงรับทราบเพื่อเป็นประโยชน์ ในการวางแผนและเตรียมการสำหรับทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ ตามหลักสูตรคณะฯ ได้จัดรายวิชา สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์และสัมมนาประสบการณ์และวิธีวิทยาของงานภาคสนามซึ่งเป็นรายวิชา บังคับ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เตรียมการเกี่ยวกับหัวข้อหรือประเด็นที่สนใจศึกษา เพื่อพัฒนาเป็นหัวข้อ ในการทำวิทยานิพนธ์ โดยอาศัยความสนใจของนักศึกษาและการศึกษารายวิชาบังคับและวิชาเลือก ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้ง เปิดโอกาสให้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาหัวข้อในการสัมมนา ให้เป็นหัวข้อในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ คณะฯ จะจัดสัมมนาความก้าวหน้าและนำเสนอผล การศึกษาในหัวข้อที่นักศึกษาได้ทำการศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการเตรียมการของนักศึกษาใน การทำวิทยานิพนธ์ต่อไป อีกทั้งยังเป็นเวทีแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมการ สัมมนาอีกด้วย

5.7 กระบวนการประเมินผล

5.7.1 ประเมินคุณภาพเค้าโครงข้อเสนอวิทยานิพนธ์จากการสอบโดย คณะกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์อย่างน้อย 5 คน ซึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการ วิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ กรรมการวิทยานิพนธ์ และกรรมการวิทยานิพนธ์ที่เป็น ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสถาบัน

5.7.2 ประเมินความก้าวหน้าในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์โดยการจัดสัมมนา วิทยานิพนธ์ เพื่อให้นักศึกษาเสนอความก้าวหน้าของวิทยานิพนธ์ที่กำลังทำอยู่ให้คณะกรรมการ วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเองตลอดจนคณาจารย์ในคณะและนักศึกษาสาขาอื่น ชั้นปีอื่นได้ร่วมรับ ฟัง ชักถาม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่องานวิทยานิพนธ์ที่นำเสนอ

สำหรับการให้คำหน่วยกิตในการประเมินความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ให้ เป็นไปตามข้อบังคับฯ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

5.7.3 ประเมินผลบทความจากวิทยานิพนธ์โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ก่อนส่งบทความตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มี กรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (peer review) ก่อนการตีพิมพ์และเป็นที่ยอมรับในสาขา มานุษยวิทยา

5.7.4 ประเมินคุณภาพวิทยานิพนธ์จากการสอบโดยคณะกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกันกับคณะกรรมการสอบเค้าโครงข้อเสนอวิทยานิพนธ์ ที่คณะแต่งตั้ง

5.7.5 กลไกการทวนสอบมาตรฐาน คณะต้องปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ พ.ศ. 2535

หมวดที่ 4. ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
1.1 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	- ให้ผู้ที่สอบภาษาอังกฤษได้ไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานที่คณะกำหนด ไปสอบใหม่ให้ผ่านภายในปีการศึกษาที่หนึ่งของการเรียนตามหลักสูตร มิฉะนั้นจะต้องพ้นสภาพนักศึกษา - เน้นการอ่านตำราที่เป็นภาษาอังกฤษในทุกรายวิชา
1.2 ความสามารถในการเก็บข้อมูลภาคสนาม	- จัดกิจกรรมวิชาการลักษณะเสวนา สัมมนา บรรยายพิเศษ เกี่ยวกับเทคนิคในการเก็บข้อมูลภาคสนาม - ฝึกการวิจัยภาคสนามในรายวิชาต่างๆ
1.3 มีจรรยาบรรณต่อแหล่งข้อมูล	- บรรจุเนื้อหาเรื่องจรรยาบรรณต่อแหล่งข้อมูลให้นักศึกษาได้ตระหนักในรายวิชาต่างๆ และกำกับดูแลให้นักศึกษาปฏิบัติตามจรรยาบรรณในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 คุณธรรม จริยธรรม

2.1.1 ผลการเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมเป็นอย่างยิ่ง
- 2) เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง
- 3) มีความเข้าใจและมีความอดกลั้นในความแตกต่างของความเชื่อ ความคิดและวัฒนธรรมอันหลากหลายทั้งที่อยู่รอบตน สังคมอื่นรอบข้างและสังคม วัฒนธรรมอื่นซึ่งอยู่ห่างออกไป

2.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

เน้นและสนับสนุนฝึกฝนให้นักศึกษาสามารถมองเห็นความเชื่อมโยงของปรากฏการณ์ทางสังคมวัฒนธรรม จากระดับส่วนตัวสู่ส่วนรวม เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรมทั้งของตนเองและของผู้อื่น โดยใช้หัวข้อวิจัยของนักศึกษาเป็นกรณีศึกษา

2.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ใช้วิธีการประเมินหลากหลายวิธี ทั้งการประเมินระหว่างเรียน ภายหลังสิ้นสุดวิชาและภายหลังสำเร็จการศึกษา

1) ประเมินระหว่างเรียนและหลังสิ้นสุดวิชา โดยผู้เรียนประเมินตนเอง ประเมินโดยผู้อื่น (เพื่อน, อาจารย์ผู้สอน, ผู้ใช้บัณฑิตและหรือชุมชน) โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ทั้งการสัมภาษณ์ การสังเกต ใช้แบบสอบถาม

2) ประเมินภายหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว โดยให้บัณฑิตประเมินตนเอง ประเมินจากผู้ใช้บัณฑิต ผู้ร่วมงานและ/หรือกลุ่ม ชุมชนที่เข้าไปศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์

2.2 ความรู้

2.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

1) มีความรู้และความเข้าใจของคําคำความรู้มานุษยวิทยาสากลได้มาตรฐาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการให้อธิบายและทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมวัฒนธรรมทั้งของสังคมที่ตนเองสังกัดและสังคมวัฒนธรรมอื่น

2) สามารถนำแนวทฤษฎีที่ตนเองสนใจมาประยุกต์ใช้เพื่ออธิบายและวิพากษ์วิจารณ์ ปรากฏการณ์ทางสังคมได้อย่างลุ่มลึก

3) สามารถใช้ฐานคิดทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้เพื่อนำเสนอข้อคิดเห็นหรือทางออกต่อสังคมในวงกว้างได้

2.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

ใช้การบรรยายร่วมกับการอภิปรายวิเคราะห์เชิงลึกเป็นหลัก และใช้กรณีศึกษาในการอภิปรายผ่านกรอบความคิดในเชิงทฤษฎี

2.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประกอบด้วย การประเมินหลายวิธี/กิจกรรม เพื่อให้ครอบคลุมการประเมินผลด้านความรู้ ทั้งในทางทฤษฎีและฐานข้อมูลเชิงประจักษ์

2.3 ทักษะทางปัญญา

2.3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) สามารถคิด วิเคราะห์ปรากฏการณ์ทั้งในระดับปัจเจก และสังคมได้อย่างเป็นระบบผ่านฐานข้อมูลและกรอบคิดทฤษฎี
- 2) สามารถมองเห็นความเชื่อมโยงของปัจจัยต่างๆ ได้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ
- 3) สามารถเสนอความคิด อธิบายความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ดังกล่าว ได้อย่างวิพากษ์และสร้างสรรค์ สามารถเพิ่มพูนหรือต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชาให้กว้างขวางและลึกซึ้งขึ้น

2.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ใช้การสอนที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ค้นคว้าและอภิปรายอย่างเป็นอิสระ ภายใต้การแนะนำของผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา และเอื้อให้มีการแลกเปลี่ยน วิพากษ์วิจารณ์ทั้งในเครือข่ายขององค์ความรู้เดียวกันและต่างสาขา

2.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

การประเมินหลายวิธีและกิจกรรม ทั้งในระหว่างการเรียนและหลังการสิ้นสุดการศึกษา โดยให้บัณฑิตประเมินตนเอง ประเมินจากผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มสาขาวิชาเฉพาะด้าน

2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสามารถในการรับผิดชอบ

- 1) มีความเคารพ ยอมรับและอดกลั้นอย่างเข้าใจต่อความแตกต่าง ระหว่างบุคคล และวัฒนธรรม มีความเคารพในศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์
- 2) ปรับตัวได้ดีและสร้างสรรค์รวมถึงมีความรับผิดชอบในปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและในชุมชน
- 3) พร้อมที่จะคิดริเริ่มอย่างสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์ วิพากษ์ปัญหาอย่างอิสระ และรับผิดชอบอย่างสูง ต่อการแสดงออกดังกล่าว
- 4) มีความตระหนักอย่างสูงในบทบาทหน้าที่ทางวิชาชีพของตนเองที่มีต่อสังคม

2.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

เน้นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ร่วมกันถกเถียง แลกเปลี่ยน วิพากษ์วิจารณ์อย่างเข้มข้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนด้วยกันเองอย่างอิสระ สร้างสรรค์ และด้วยความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของความแตกต่างในทางความคิดและแนวคิดในการศึกษาวิเคราะห์

2.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีการประเมินผลหลายด้าน ทั้งในระหว่างการเรียนรู้และภายหลังจากสิ้นสุดการศึกษา โดยการประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น พิจารณาท่าทีของการแสดงออกในการถกเถียงวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์และเป็นมิตร การประเมินการแสดงออกของการตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

2.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) สามารถให้อรรถาธิบายเชื่อมโยงปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมโดยผ่านฐานทางข้อมูลได้อย่างมีหลักการและเหตุผล

2) สามารถใช้การวิเคราะห์เชิงข้อมูลเพื่อตั้งคำถามที่ท้าทาย วิพากษ์วิจารณ์สังคม วัฒนธรรมทั้งของตนเองและผู้อื่นได้อย่างมีหลักเกณฑ์และสร้างสรรค์

3) สามารถพัฒนาตนเองให้สามารถทำการสอน และทำงานวิจัยเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมได้ โดยมีความตระหนักในข้อจำกัดของข้อมูลและพลังในการอธิบายและแปลความหมาย

2.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1) ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะการพูด การเขียนและการสื่อความที่มีความมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ทั้งในห้องเรียนและในพื้นที่สาธารณะ

2) สนับสนุนให้ผู้เรียนเลือกใช้ หรือหาความรู้เพิ่มเติมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมและทันสมัย ทั้งในการศึกษาค้นคว้า และนำเสนอผลงานต่อผู้อื่นในวงกว้าง

2.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้ความสำคัญที่กลยุทธ์ ดังนี้

ประเมินผลงานตามกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนโดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

3.1 คุณธรรม จริยธรรม

1. มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมเป็นอย่างยิ่ง
2. เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง
3. มีความเข้าใจและมีความอดกลั้นในความแตกต่างของความเชื่อ ความคิดและวัฒนธรรมอันหลากหลายทั้งที่อยู่รอบตน สังคมอื่นรอบข้างและสังคม วัฒนธรรมอื่นซึ่งอยู่ห่างออกไป

3.2 ความรู้

1. มีความรู้และความเข้าใจองค์ความรู้มานุษยวิทยาสากลได้มาตรฐาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการให้ อรรถาธิบายและทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมวัฒนธรรมทั้งของสังคมที่ตนเองสังกัดและสังคม วัฒนธรรมอื่น
2. สามารถนำแนวทฤษฎีที่ตนเองสนใจมาประยุกต์ใช้เพื่ออธิบายและวิพากษ์ วิจาร์ณ ปรากฏการณ์ ทางสังคมได้อย่างลุ่มลึก
3. สามารถใช้ฐานคิดทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้เพื่อนำเสนอข้อคิดเห็นหรือทางออกต่อสังคมในวงกว้างได้

3.3 ทักษะทางปัญญา

1. สามารถคิด วิเคราะห์ปรากฏการณ์ทั้งในระดับปัจเจก และสังคมได้อย่างเป็นระบบผ่าน ฐานข้อมูลและกรอบคิดทฤษฎี
2. สามารถมองเห็นความเชื่อมโยงของปัจจัยต่างๆ ได้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ
3. สามารถเสนอความคิด อธิบายความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ดังกล่าวได้อย่างวิพากษ์และ สร้างสรรค์ สามารถเพิ่มพูนหรือต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชาให้กว้างขวางและลึกซึ้งขึ้น

3.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. มีความเคารพ ยอมรับและอดกลั้นอย่างเข้าใจต่อความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม มี ความเคารพในศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์
2. ปรับตัวได้ดีและสร้างสรรค์รวมถึงมีความรับผิดชอบในปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและในชุมชน
3. พร้อมทั้งจะคิดริเริ่มอย่างสร้างสรรค์ในการวิเคราะห์ วิพากษ์ปัญหาอย่างอิสระและรับผิดชอบ อย่างสูง ต่อการแสดงออกดังกล่าว
4. มีความตระหนกอย่างสูงในบทบาทหน้าที่ทางวิชาชีพของตนเองที่มีต่อสังคม

3.5 ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. สามารถให้อรรถาธิบายเชื่อมโยงปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมโดยผ่านฐานทางข้อมูล ได้อย่างมีหลักการและเหตุผล
2. สามารถใช้การวิเคราะห์เชิงข้อมูลเพื่อตั้งคำถามที่ท้าทาย วิพากษ์วิจาร์ณสังคมวัฒนธรรมทั้ง ของตนเองและผู้อื่นได้อย่างมีหลักเกณฑ์และสร้างสรรค์
3. สามารถพัฒนาตนเองให้สามารถทำการสอน และทำงานวิจัยเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมได้ โดยมีความตระหนกในข้อจำกัดของข้อมูลและพลังในการอธิบายและแปลความหมาย

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ			
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	
1) รายวิชาบังคับ																	
ม. 601 ประวัติศาสตร์และพัฒนาการแนวคิดและ ทฤษฎีทางมานุษยวิทยา	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	
ม. 602 แนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยาร่วมสมัย	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	
ม. 603 การวิจัยทางมานุษยวิทยา	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	
ม. 604 มานุษยวิทยากายภาพ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○	
ม.605 โบราณคดีเชิงมานุษยวิทยา	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	○	
ม.701 สัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	
ม.801 สัมมนาประสบการณ์และวิธีวิทยาของงาน ภาคสนาม	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
2) รายวิชาเลือก																	
1. กลุ่มวิชาภาษา สัญลักษณ์ และจักรวาลวิทยา																	
ม.611 มานุษยวิทยาภาษา	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○	●	○	●	●	○	
ม.612 มานุษยวิทยาศาสนาและความเชื่อ	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○	●	○	●	●	○	
ม.613 พิธีกรรมวิเคราะห์	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○	●	○	●	●	○	
ม.614 สัญลักษณ์พุทธศาสนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○	●	○	●	●	○	

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
2. กลุ่มวิชาชาติพันธุ์และอาณานิคมศึกษา																
ม.621 ชาติพันธุ์ศึกษา	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	○
ม.622 ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ของกลุ่มคนพูดภาษา ตระกูลไต	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○
ม.623 มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○
ม.624 มานุษยวิทยาเอเชียตะวันออก	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○
ม.625 ไทยศึกษาเชิงมานุษยวิทยา	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○
3. กลุ่มวิชามนุษย์กับอดีต																
ม.631 มานุษยวิทยาประวัติศาสตร์	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○
ม.632 มรดกวัฒนธรรมเชิงวิพากษ์	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○
ม.633 พิพิธภัณฑศึกษา	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○
4. กลุ่มวิชาสังคมและวัฒนธรรมร่วมสมัย																
ม.641 มานุษยวิทยาว่าด้วยอำนาจ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○
ม.642 มานุษยวิทยาเศรษฐกิจ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	○
ม.643 ครอบครัวและเครือญาติ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	●	●	○
ม.644 มานุษยวิทยาเพศภาวะและเพศวิถี	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	●	●	○

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				5. ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลข สื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
ม.645 มานุษยวิทยาว่าด้วยเมือง	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	○
ม.646 ทฤษฎีและวิธีวิทยาศึกษาข้ามพรมแดน	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	○
ม.647 ชวนาศึกษาในโลกสมัยใหม่	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	○
ม.648 มานุษยวิทยาว่าด้วยการเดินทางและการ ท่องเที่ยว	●	●	●	●	●	○	●	●	○	●	●	○	●	●	●	○
ม.649 วัฒนธรรมศึกษา	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	●	●	○
5. กลุ่มวิชามานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์																
ม.651 มานุษยวิทยาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	●	●	○
ม.652 มานุษยวิทยาการแพทย์	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	●	●	○
ม.653 มานุษยวิทยานิเวศ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	●	●	○
ม.654 ประเด็นเฉพาะเรื่องทางมานุษยวิทยากายภาพ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	●	○	○
6. กลุ่มวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่องและรายวิชาเอกเทศ																
ม.691 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา I	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●
ม.692 สัมมนาปัญหาเฉพาะทางมานุษยวิทยา II	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●
ม.699 รายวิชาเอกเทศ	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●
3). วิทยานิพนธ์																
ม.900 วิทยานิพนธ์	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

หมวดที่ 5. หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

1.1 การวัดผลการศึกษาแบ่งเป็น 9 ระดับ มีชื่อและค่าระดับต่อหนึ่งหน่วยวิชาดังต่อไปนี้

ระดับ	A	A-	B+	B	B-	C+	C	D	F
ค่าระดับ	4.00	3.67	3.33	3.00	2.67	2.33	2.00	1.00	0.00

1.2 การนับหน่วยกิตที่ได้จะนับรวมเฉพาะหน่วยกิตลักษณะวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับ S หรือระดับไม่ต่ำกว่า B เท่านั้น และรายวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับต่ำกว่า B ไม่ว่าจะป็นรายวิชาบังคับหรือวิชาเลือกให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสมสำหรับภาคการศึกษานั้นและค่าเฉลี่ยสะสมทุกครั้งไป

1.3 นักศึกษาที่ได้ระดับ U หรือต่ำกว่า B ในรายวิชาใดที่เป็นรายวิชาบังคับในหลักสูตร จะลงทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นได้อีกเพียง 1 ครั้ง และครั้งหลังนี้จะต้องได้ค่าระดับ S หรือระดับไม่ต่ำกว่า B มิฉะนั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

รายวิชาที่ได้ค่าระดับตามความในวรรคแรกนั้น หากเป็นรายวิชาเลือก นักศึกษาอาจจะลงทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นอีก หรืออาจจะลงทะเบียนศึกษารายวิชาเลือกอื่นแทนก็ได้

นักศึกษาที่ได้ค่าระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาใด ไม่มีสิทธิจดทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นอีก เว้นแต่หลักสูตรจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

1.4 การวัดผลวิทยานิพนธ์ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับ S (ใช้ได้) และระดับ U (ใช้ไม่ได้) โดยหน่วยกิตที่ได้จะไม่นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ย ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ที่ได้ระดับ S จะต้องเป็นมติเอกฉันท์จากกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

1.5 การวัดผลการสอบวัดคุณสมบัติ และการสอบภาษาต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือระดับ P (ผ่าน) และระดับ N (ไม่ผ่าน) และไม่นับหน่วยกิต

1.6 เงื่อนไขการวัดผลการศึกษาอื่นๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 พร้อมด้วยฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

2.1.1 มีคณะกรรมการทวนสอบที่ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 1 ใน 3 คน

2.1.2 คัดเลือกรายวิชาทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกในสาขาวิชาตามเกณฑ์การคัดเลือกที่คณะกรรมการทวนสอบกำหนด

2.1.3 คณะกรรมการทวนสอบตรวจสอบผลการให้คะแนนกับข้อสอบรายงาน รายงานประจำภาค และ/หรือ โครงการงานอื่นๆที่ผู้เรียนได้รับมอบหมาย

2.1.4 กรณีวิทยานิพนธ์ ต้องปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการเรื่องการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ พ.ศ. 2535

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

กำหนดการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จ โดยดำเนินการต่อไปนี้

2.2.1 สํารวจระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิต

2.2.2 สํารวจภาวะการได้งานทำของบัณฑิต

2.2.3 สํารวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 ได้ศึกษาลักษณะวิชาต่างๆ ครบตามโครงสร้างหลักสูตร และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 66 หน่วยกิต (แบบ 2 แบบ 2.1) หรือ 78 หน่วยกิต (แบบ 2 แบบ 2.2)

3.2 ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน

3.3 ได้ระดับ P (ผ่าน) ในการสอบภาษาต่างประเทศ

3.4 ได้ระดับ P (ผ่าน) ในการสอบวัดคุณสมบัติ

3.5 ได้ระดับ S (ใช้ได้) ในการสอบวิทยานิพนธ์ จากการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ ที่คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาแต่งตั้ง และนำวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ที่เขียนเล่มเรียบร้อยแล้ว มามอบให้คณะเพื่อนำส่งมหาวิทยาลัยตามระเบียบ

3.6 นักศึกษาต้องเสนอขอบทความจากการค้นคว้าเพื่อเขียนวิทยานิพนธ์ในที่ประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติอย่างน้อย 1 ครั้ง

3.7 ผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงาน หรือส่วนหนึ่งของผลงาน ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (peer review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับในสาขามานุษยวิทยา

3.8 ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำหนด ทั้งนี้เงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 พร้อมด้วยฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

หมวดที่ 6. การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

1.1 อาจารย์ใหม่ทุกคนเข้าโปรแกรมปฐมนิเทศที่ประกอบด้วย

1.1.1 บทบาทหน้าที่ของอาจารย์

1.1.2 สิทธิผลประโยชน์ของอาจารย์ และกฎระเบียบต่างๆ

1.1.3 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในคณะและกิจกรรมต่างๆของคณะ

- 1.2 คณะมอบหมายอาจารย์อาวุโสเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง โดยมีหน้าที่
  - 1.2.1 ให้คำแนะนำและการปรึกษาเพื่อเรียนรู้และปรับตัวเองเข้าสู่การเป็นอาจารย์ในคณะ
  - 1.2.2 ร่วมสอนวิชาเดียวกันในวิชาที่คณะจะมอบหมายให้อาจารย์ใหม่รับผิดชอบสอนต่อไป
  - 1.2.3 ประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหม่
- 1.3 อาจารย์ทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงในด้านจัดการเรียนการสอนและความรู้ที่ทันสมัย ตลอดจนการวิจัย โดยจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาการภายในคณะและส่งเสริมให้เข้าร่วมประชุม สัมมนาและอบรมในสถาบันการศึกษาอื่น ดังนี้
  - 1.3.1 สนับสนุนให้เข้าร่วมอบรม ประชุมวิชาการภายในมหาวิทยาลัยและภายนอกมหาวิทยาลัย
  - 1.3.2 ศึกษาดูงาน อบรม ร่วมประชุมวิชาการในต่างประเทศ
  - 1.3.3 สนับสนุนให้เป็นสมาชิกในหน่วยวิจัย (research unit) ของคณะ
  - 1.3.4 ร่วมทีมวิจัยกับนักวิจัยอาวุโสในคณะ หรือภายนอกคณะ และตีพิมพ์ผลงาน
  - 1.3.5 เข้าร่วมประชุมเสนอผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

- 2.1.1 จัดระบบการประเมินผลด้านการสอนและการประเมินผลอย่างมีส่วนร่วมระหว่างผู้สอน ผู้บริหาร และผู้เรียน
- 2.1.2 จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวน/ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน
- 2.1.3 สนับสนุนอาจารย์เข้าร่วมประชุมวิชาการและดูงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล
- 2.1.4 จัดอาจารย์พี่เลี้ยง (mentor) ให้แก่อาจารย์ใหม่
- 2.1.5 พัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

- 2.2.1 การให้อาจารย์มีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชน
- 2.2.2 ส่งเสริมการทำวิจัย สร้างองค์ความรู้ใหม่
- 2.2.3 ส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมอบรมทักษะปฏิบัติ

หมวดที่ 7. การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

ในการบริหารหลักสูตร จะมีคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา อันประกอบด้วยรองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรับผิดชอบ โดยมีคณบดีเป็นผู้กำกับดูแลและคอยให้คำแนะนำ ตลอดจนกำหนดนโยบายปฏิบัติให้แก่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จะวางแผนการจัดการเรียนการสอนร่วมกับผู้บริหารของคณะ และอาจารย์ผู้สอน ติดตามและรวบรวมข้อมูล สำหรับใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร โดยกระทำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
1. พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยเพื่อเป็นผู้นำในการสร้างองค์ความรู้ใหม่	1. พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี 2. กำหนด วัตถุประสงค์ การ สอน ของ อาจารย์ผู้สอนตามเกณฑ์ของ สกอ. และเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัย กำหนด	- หลักสูตรสามารถอ้างอิงกับหลักสูตรมาตรฐานได้ - จำนวนรายชื่อคณาจารย์และประวัติ - จำนวนบุคลากรผู้สนับสนุนการศึกษา
2. ตรวจสอบและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน	3. ส่งเสริมให้อาจารย์เป็นผู้นำด้านวิชาการ 4. มีการประเมินหลักสูตรโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในทุก 2 ปี	- ผลการประเมินการสอนของอาจารย์ - ประเมินหลักสูตรโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในทุก 2 ปี - ประเมินหลักสูตรโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกทุก 5 ปี
3. ประเมินมาตรฐานของหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	5. ประเมินความพึงพอใจของหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยคณาจารย์บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา	- ประเมินความพึงพอใจของหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยคณาจารย์บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทุก 2 ปี

2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

2.1 การบริหารงบประมาณ

คณะได้จัดสรรงบประมาณแผ่นดินประจำปี ซึ่งแบ่งออกเป็น งบบุคลากร และงบดำเนินการ งบประมาณที่ได้รับในส่วนงบบุคลากร จะเป็นค่าใช้จ่ายในหมวดเงินเดือนและหมวดค่าจ้างประจำของบุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ และลูกจ้างประจำ

สำหรับงบดำเนินการ คณะได้มีการบริหารงบประมาณในหมวดของค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ เพื่อการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ เช่น การจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรภายนอกที่คณะเชิญ

สอนในหลักสูตรหรือในหัวข้อสำคัญๆ การบำรุงรักษาสำนักงาน ห้องจัดการเรียนการสอน ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

สำหรับงบประมาณรายได้หน่วยงาน (งบพิเศษ) โครงการบัณฑิตศึกษาฯ ได้รับงบประมาณสนับสนุนในงบเงินอุดหนุนเพื่อการบริหารจัดการเรียนการสอนในด้านการนำนักศึกษาออกศึกษาชุมชน การสัมมนาหัวข้อวิทยานิพนธ์ การจัดสัมมนาวิชาการ การจัดซื้อหนังสือสำหรับห้องอ่านหนังสือของโครงการฯ และด้านการบำรุงซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์สำหรับการเรียนการสอน เป็นต้น

2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

2.2.1 ห้องอ่านหนังสือของโครงการบัณฑิตศึกษาฯ ที่มีหนังสือ ตำรา วารสาร และวิทยานิพนธ์สาขาสังคมวิทยาและสาขามานุษยวิทยา ประมาณ 2,000 เล่ม

2.2.2 ห้องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอนและให้บริการนักศึกษา โดยมีเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 20 เครื่อง

2.2.3 ห้องพักนักศึกษาที่นักศึกษาสามารถใช้กิจกรรมวิชาการทั้งในลักษณะกลุ่มและรายบุคคล

2.2.4 โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ ประจำห้องบรรยายและห้องประชุม ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องขยายเสียงและไมโครโฟน เครื่องฉายแผ่นทึบ และเครื่อง LCD

2.2.5 หอสมุดของมหาวิทยาลัยที่มีหนังสือ ตำรา วารสาร วิทยานิพนธ์ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ มากกว่า 500,000 เล่ม

อนึ่ง หอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีหนังสือสังคมศาสตร์ภาษาต่างๆ ที่จัดว่าดีที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทยและหนังสือทุกเล่มสามารถใช้เป็นตำราลักษณะต่างๆ ในทางสาขามานุษยวิทยาได้ทั้งสิ้น

2.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

2.3.1 มีคณะกรรมการวางแผนจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนของคณะ

2.3.2 ให้อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนเสนอรายชื่อตำรา วารสาร หรือฐานข้อมูลในสาขาวิชา แล้วทางคณะกรรมการรวบรวมเสนอสำนักหอสมุดของมหาวิทยาลัยจัดซื้อ

2.3.3 คณะจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์ใหม่ๆ รวมทั้งสื่อต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ทางมานุษยวิทยา มาใช้ในการเรียนการสอน

2.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

2.4.1 คณะกรรมการใน 2.3.1 วางแผนการประเมินอย่างมีส่วนร่วมกับผู้สอน ผู้ใช้และบุคลากรที่รับผิดชอบทุกฝ่าย อย่างเป็นระบบ

2.4.2 ประเมินความเพียงพอจากความต้องการใช้ของอาจารย์ และผู้เรียน

2.4.3 จัดทำระบบติดตามการใช้ทรัพยากรทั้งตำราหลัก สิ่งพิมพ์ และสื่อต่างๆ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของคณะ และนำผลมาใช้ในการบริหารทรัพยากร

3. การบริหารคณาจารย์

3.1 การรับอาจารย์ใหม่

3.1.1 กำหนดคุณสมบัติอาจารย์ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยและความต้องการของหลักสูตร

3.1.2 ประกาศและเสาะหาผู้มีคุณสมบัติตามต้องการ

3.1.3 สืบค้นประวัติ และคุณสมบัติของผู้สมัครจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้อย่างเป็นระบบ และมีการตรวจสอบข้อมูลอย่างเป็นธรรม

3.1.4 ทดสอบความสามารถในการสอนและการใช้สื่อการศึกษา

3.1.5 เสนอแต่งตั้งและประเมินการปฏิบัติงานตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

3.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร

3.2.1 อาจารย์ร่วมกับผู้เรียนประเมินรายวิชาเมื่อสิ้นสุดรายวิชาทุกรายวิชา

3.2.2 อาจารย์ร่วมในการสัมมนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษาทุกปี

3.2.3 อาจารย์เสนอข้อมูลต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อรวบรวมและจัดทำร่างการปรับปรุงหลักสูตร

3.3 การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

3.3.1 การจัดจ้าง/เชิญอาจารย์พิเศษทำการสอน จะทำเฉพาะหัวข้อเรื่องที่ต้องการความเชี่ยวชาญพิเศษ หรือในกรณีที่คณะฯ มีความจำเป็นเท่านั้น

3.3.2 คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษากลับกรองความต้องการเชิญอาจารย์พิเศษที่อาจารย์ในสาขาวิชาหรือผู้ประสานงานรายวิชาเสนอ พร้อมทั้งเสนอประวัติ รวมทั้งผลงานที่ตรงกับข้อที่จะสอนเพื่อเสนอคณบดีอนุมัติ

3.3.3 คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อ 2) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องการจัดจ้างอาจารย์พิเศษ เพื่อเสนอคณบดีอนุมัติ

3.3.4 การจัดจ้างอาจารย์พิเศษ มีการวางแผนล่วงหน้าเป็นรายภาคการศึกษา

3.3.5 คณะกรรมการจัดให้มีการประเมินการสอนของอาจารย์พิเศษ

4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

4.1 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

4.1.1 คุณวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป และควรมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการบริหารจัดการ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

4.1.2 มีการกำหนดคุณสมบัติให้ตรงตามภาระหน้าที่หรือตำแหน่งที่รับผิดชอบ เช่น นักวิชาการศึกษา เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่บัญชี เป็นต้น

4.1.3 มีการสอบแข่งขันเพื่อรับเข้าทำงานด้วยการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ โดยข้อสอบให้ความสำคัญต่อความสามารถในการปฏิบัติงานตามตำแหน่งและทัศนคติที่ดีต่องาน ให้บริการอาจารย์และนักศึกษา

4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน

4.2.1 จัดให้มีการทัศนศึกษาตามความเหมาะสม

4.2.2 ใ้บุคลากรวางแผนความต้องการในการพัฒนาตนเองโดยรวบรวมเป็นแผนประจำปี เพื่อให้คณะสนับสนุนงบประมาณได้เหมาะสม

4.2.3 คณะมีหน่วยวิจัยสถาบันและวิจัยเพื่อพัฒนา โดยมีการสนับสนุนงบประมาณประจำปี เช่นเดียวกับหน่วยวิจัยอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

5.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และอื่นๆ แก่นักศึกษา

5.1.1 คณะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่ผู้เรียนทุกคนพร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่

5.1.2 คณะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้คำแนะนำและดูแลนักศึกษา ตลอดกระบวนการทำวิทยานิพนธ์

5.1.3 อาจารย์ทุกคนจัดทำตารางการทำงานแสดงให้นักศึกษารับรู้

5.2 การอุทธรณ์ของนักศึกษา

ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยวินัย นักศึกษา พ.ศ. 2547 หมวดที่ 4 เรื่องการอุทธรณ์

6. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

6.1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (กองแผนงาน) ได้ทำการสำรวจภาวะการมีงานทำ ความต้องการของตลาดแรงงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต ทุกสิ้นปีการศึกษา ซึ่งโครงการบัณฑิตศึกษาของคณะฯ ได้นำข้อมูลเหล่านี้มาประกอบการพิจารณา ปรับปรุงหลักสูตรด้วย

6.2 จัดให้มีการสำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน และความพึงพอใจของผู้ใช้
มหาวิทยาลัยทุกๆ 5 ปี ก่อนการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้
สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
1) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
2) มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ	✓	✓	✓	✓	✓
3) มีรายละเอียดของรายวิชาตามแบบ มคอ.3 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
4) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ตามแบบ มคอ.5 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
5) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วันหลังสิ้นสุดปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนแต่ละปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
7) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว		✓	✓	✓	✓
8) อาจารย์ใหม่ ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
9) อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	✓	✓	✓	✓	✓
10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ได้รับการพัฒนา วิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	✓	✓	✓	✓	✓
11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0				✓	✓

ดัชนีปัจจัยผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0					✓
13) มีอาจารย์รับผิดชอบหลักสูตร ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
14) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอน และทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0	✓	✓	✓	✓	✓
รวมตัวบ่งชี้ (ข้อ) ในแต่ละปี	11	12	12	13	14
ตัวบ่งชี้บังคับ (ข้อที่)	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5
ตัวบ่งชี้ต้องผ่านรวม (ข้อ)					

เกณฑ์ประเมิน : หลักสูตรได้มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ต้องผ่านเกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้บังคับ (ตัวบ่งชี้ที่ 1-5) ต้องมีผลดำเนินการบรรลุตามเป้าหมาย และมีจำนวนตัวบ่งชี้ที่มีผลดำเนินการบรรลุเป้าหมาย ไม่น้อยกว่า 80% ของตัวบ่งชี้อรวม โดยพิจารณาจากจำนวนตัวบ่งชี้บังคับและตัวบ่งชี้อรวมในแต่ละปี

หมวดที่ 8. การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

คณะจัดให้มีการประเมินรายวิชา ประเมินการสอนและประเมินผลสัมฤทธิ์ของแต่ละรายวิชา โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะพิจารณาโดยเปรียบเทียบกับ รายละเอียดหลักสูตร และรายวิชา

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

1.2.1 ผู้เรียนประเมินการสอนของอาจารย์ทุกคน เมื่อสิ้นสุดรายวิชา และส่งตรงต่อคณะ โดยใช้แบบประเมินการสอนตามที่กำหนด ทั้งนี้ แบบประเมินการสอนมีการประเมินอาจารย์ผู้สอนในด้านต่างๆ ดังนี้

ก) การเตรียมสอน ได้แก่ การอธิบายและแจกประมวลการสอนรายวิชาตั้งแต่เริ่มสอน การแนะนำเอกสาร หนังสือ ตำราที่ต้องใช้อ่าน เป็นต้น

ข) เนื้อหาการสอน ได้แก่ ขอบเขตเนื้อหาวิชา ความมีสาระเพิ่มพูนความรู้ในสาขาวิชา การสอนตามประมวลการสอนรายวิชา เป็นต้น

ค) ด้านตัวอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ ความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา การชี้นำความรู้ การกระตุ้นให้นักศึกษาคิดด้วยตนเอง การเปิดโอกาสและส่งเสริมนักศึกษาให้ซักถาม และตั้งประเด็นอภิปรายในชั้นเรียน การมอบหมายงานที่ส่งเสริมการค้นคว้าด้วยตัวนักศึกษาเอง ผู้สอนมาสอนตรงเวลาและมาสม่ำเสมอ เป็นต้น

1.2.2 ผลการประเมิน (feedback) ส่งตรงต่ออาจารย์และผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาของคณะฯ เพื่อปรับปรุงต่อไป

1.2.3 คณะรวบรวมผลการประเมินที่เป็นความต้องการในการปรับปรุงทักษะการสอนและวางแผนการพัฒนาให้สอดคล้องและ/หรือปรับปรุงกลยุทธ์การสอนให้เหมาะสมกับรายวิชา และสถานการณ์ของคณะ

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

2.1 โดยนักศึกษาและบัณฑิต

2.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรที่ประกอบด้วยตัวแทนสาขาวิชาตัวแทนผู้เรียนปัจจุบัน

2.1.2 คณะกรรมการฯ วางแผนการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบ

2.1.3 ดำเนินการสำรวจข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินหลักสูตรจากผู้เรียนปัจจุบันทุกชั้นปีและจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการศึกษานในหลักสูตร

2.2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือจากผู้ประเมินภายนอก

คณะกรรมการประเมินหลักสูตร ทำการวิเคราะห์และประเมินหลักสูตรในภาพรวมและใช้ข้อมูลย้อนกลับของผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต เพื่อประกอบการประเมิน

2.3 โดยผู้ใช้บัณฑิต และ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ

ติดตามบัณฑิตใหม่โดยสำรวจข้อมูลจากนายจ้าง และ/หรือผู้บังคับบัญชาโดยแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย 1 คน

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

- คณะกรรมการประเมินหลักสูตรของคณะจัดทำรายงานการประเมินผล และเสนอประเด็นที่จำเป็นในการปรับปรุงหลักสูตร

- จัดประชุมสัมมนาเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร

- เชิญผู้ทรงคุณวุฒิอ่านหลักสูตรและให้ข้อเสนอแนะ

